

Sv. Frančišek pri jaslicah

Leto XII

1963

Štev. 12

DECEMBER

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

Ustanovljen leta
1952

Uraja in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094

ZA BOŽIČNO DARILO KAKOR NALAŠČ!

Kaj bi dal, kaj bi dala prijatelju, prijateljici? Ugibaš, pa se ne moreš odločiti. Preberi naslednje vrstice!

Težko najdeš kaj lepšega in primernejšega, kot je prkrasna knjiga — pol nabožno berilo, pol molitvenik:

ZDRAVA MARIJA MILOSTI POLNA

Knjigo je priredil profesor dr. Filip Žakelj v Argentini. Povsod so jo z navdušenjem sprejeli in prireditelj prejema polno čestitk.

Ima ta knjiga blizu 1200 strani, pa na tako finem papirju, da ji je še vedno žepna oblika. Vse je v njej zbrano, kar je Marijino čiščenje med Slovenci dobrega rodilo v dolgih letih domače zgodovine.

Cena je vzorno vezani knjigi z rdečo obrezo £2-10-0 z zlato obrezo pa £ 3-0-0. Dobiti jo je pri vseh štirih slov. duhovnikih v Avstraliji.

Lahko se plačuje na obroke.

Nikomur ne bo žal, če si jo nabavi. Težko boste svoje drage bolj razveselili za BOŽIČ, kot če jim naročite in darujete to knjigo. Obenem boste napravili lepo delo v čast naši ljubljani nebeški MATER!

NADALJE PRIPOROČAMO:

MOJ SVET IN MOJ ČAS, izbrana dela dr. Ivana Preglja — £1-0-0 (2 šil. poština).

A.M. SLOMŠEK, služabnik božji. Spisal dr. Fr. Kovačič. Knjiga je na novo izšla v Argentini za stoletnico Slomškove smrti. Zelo lepa zgodovinska knjiga stane £ 1-0-0.

RICCIOTTI: Življenje Jezusovo. Izdala Mohorjeva v Celovcu kot izredno izdanje svojih knjig. Svetovno priznано odlično delo. — Cena £ 2-10-0 in poština 2 šil.

ZAKLJUČUJEMO DVANAJSTI LETNIK "MISLI"

S pričujoče številko smo prišli do konca dvanaajstega leta, odkar izhaja naš list. Ni posebno veliko, nekaj pa le pomeni. Zato ne bomo obračali pogledov v preteklost, vrzimo jih rajši proti novemu letniku. Saj v vsakem zaključku letnika vidimo samo mejnik na naši poti, ne pa znak za trkanje na junaške prsi. Vemo namreč eno: Brez sodelovanja in podpiranja od strani prijateljev in naročnikov — plačujočih! — bi bilo lista že zdavnaj konec. Hvala vam!

Sredi januarja 1964 — če Bog da — boste prejeli prvo številko 13. letnika. Poprej — okoli novega leta — boste prejeli BARAGOV KOLEDARČEK za leto 1964 — prestopno leto — in pisma z vabilom na naročbo ter kuverte za obnovo naročnine. Tako pač kot vsako leto.

LEPO STE NAPROŠENI, da naročnino čimprej poravnate — nekateri tudi za nazaj! — in sicer NE s pošiljanjem gotovine, ampak napravite

ček ali Money Order. Pošta se sicer zelo trudi, da bi dognala, zakaj so naša pisma izginjala, toda še vedno se lahko zgodi. Vendar, če ni v njih gotovine, si tat ne more opomoči.

Najbolje pa napravite, če daste naročnino OSEBNO duhovniku, ko vas obišče ali se drugače z njim srečate — katerikoli slovenski je — vendar v kuverti in z izpolnjenim listkom, ki vse potrebno pove. Vsak bo rad oddal naprej in bo varno dospelo.

Zadnje tri mesece je prišla samo ena pritožba — iz Canberre — da se je pismo izgubilo. Uprava je pa prejela tako malo naročnine, da je kar čudno in vzneta sum, da se je vendar kaj pošiljk izgubilo. Če je kdo poslal, pa ni dobil v teku enega tedna potrdilnice, je znak, da nekaj ni v redu. Kogar to zadene, naj se čimprej oglasi in navede čas in način svoje pošiljke.

Uprava lista MISLI

LETO XII.

DECEMBER, 1963

ŠTEV. 12.

IN SPET JE MED NAMI BOŽIČ

“KER ZANJU NI BILO PROSTORA”

Tiste dni je od cesarja Avgusta izšlo povelje, naj se popiše ves svet. To prvo popisovanje se je vršilo, ko je bil Kvirinij cesarski namestnik v Siriji. In hodili so se vsi popisovat, vsak v svoje mesto. Šel je torej tudi Jožef iz Galileje, iz mesta Nazareta, v Judejo, v Davidovo mesto, ki se imenuje Betlehem — bil je namreč iz hiše in rodovine Davidove — da bi se popisal z Marijo, svojo zaročeno ženo, ki je bila noseča. Ko sta bila tam, se ji je dopolnil čas poroda. In porodila je sina prvorojenca, ga povila v plenice in položila v jaslje, ker zanj ni bilo prostora v prenočišču. (Luka, 2,1 -7)

Cesar Avgust se ni niti trohico zavedal, kako važno je bilo za vso bodočnost njegovo povelje, naj “se popiše ves svet”. Težko si mislimo, kako bi mogel biti brez tega povelja Jezus rojen v Betlehemu. Pa po prerokbah je moral biti rojen prav tam. Cesar je mislil, da je on tisti, ki vlada svet, nič ni slutil, da se vse višji Vladar poslužuje njega — kaj malo vrednega orodja — da izvede svoje velike načrte. Bridko težko potovanje iz Nazareta v Betlehem je pomenilo začetek novga časa za ves človeški rod.

In še to: Ni bilo prostora zanju v prenočišču. Tudi za Dete ne. Pa je vendar prav ta okolnost pokazala, kako zares je Sin božji postal človek in kako je človeku olajšano — dati Mu prostora v srcu z vero in ljubeznijo.

IN Vendar: “VELIKO VESELJE”

V prav tistem kraju pa so pastirji prenočevali pod milim nebom in bili na nočnih stražah pri svoji čredi. In glej, angel Gospodov je pristopil k njim in svetloba Gospodova jih je obsvetila in silno so se prestrašili. Angel jim je rekel: Ne bojte se; zakaj, glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod. In to vam bo znamenje: Našli boste dete, v plenice povito in v jaslje položeno. In v hipu je bila pri angelu množica nebeške vojske, ki so Boga hvalili in govorili: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so blage volje. (Luka 2, 8-14)

Ob poslušanju besed iz angelskih ust radi obvisimo na drugi polovici izreka in v ušesih nam odmeva: Mir . . . mir! In se čudimo, zakaj je še po dva tisoč letih tako malo miru. Morda spadamo med tiste, ki besede nebeških angelov smešijo in pravijo: Prenehajte že enkrat s ponavljanjem teh tako imenovanih “božičnih besed”, ko vidite, da nimajo smisla! Mir, mir — kakšen mir neki?

Pa so angeli poprej nekaj drugega izrekli ali celo zapeli — slavo Bogu na višavah! Šele potem so spregovorili o miru.

Ne, ne! Ne kaže nam prenehati s ponavljanjem angelskih besed, nasprotno! Čim bolj išče svet mir na svojo roko in pozablja na “slavo Bogu”, toliko bolj je potrebno, da nam angeli spet in spet zapojejo božični pozdrav!

P. RUDOLF PIVKO — zašel je bil s prave poti, pa se je vrnil. Milost božja ga je ver-
no zasledovala. Moral je pa skozi hudo trplje-
nje, da je spet spregledal. Hvala Bogu za vse!

V blag spomin na rajnika, ki si je svoj čas pridobil veliko prijateljev med avstralskimi Slovenci, objavljamo izpod njegovega peresa, kar je doživljal na Kitajskem za božič 1951 in dve leti pozneje objavil v ameriškem listu AVE MARIA. Tak človek ni mogel biti gluha za božji klic k vrnitvi. To boste priznali vsi, ki boste brali. In potem zmolite zanj očenaš... — Ur.

P. JOŽEF, EDEN NAŠIH MISIJONARJEV, je pripravljaj jaslice za kapelico v sestrski hiši, da bo na sveti večer čim več domačnosti in veselja. Kako bodo potekali ti dnevi? Rdeči — komunisti — so se te dni še bolj zanimali za nas — misijonarje in sestre. Vedno so spraševali po p. Jožefu. Radi bi vedeli, kaj ta človek pripravlja in zbija v kleti.

Sestra Ivana je pometala in pospravljala pred hišo. Dve dekleti sta prihajali proti njej, nekdanji naši siroti, a zdaj poročeni na deželi. Srce jima je trepetalo, kajti straža rdečih ju ni smela opaziti. Sestra ju je potegnila v kuhinjo in radost jima je igrala v očeh, ko sta bili po dolgem času spet med nami. Prišli sta sprejeti sv. zakramente za božične praznike.

P. David ju je spovedal kar v kuhinji in jima nato podelil sv. obhajilo v kapelici v prvem nadstropju. A že so rdeči pri kuhinjskih vratih spraševali zanju.

"Dve dekleti sta prišli, smo zvedeli. Kje sta? Revolucionarni odbor narodne cerkve ju kliče. Na policijo morata z nami . . ."

Onidve sta pa klečali v kapelici z betlehemskim Detetom v srcu. Nista se ustrašili vabila na policijo, saj pojde Jezus z njima. Kolika sreča, kolik mir v božji ljubezni! Odpeljali so ju . . .

★

Pral sem solato pred našo kuhinjo, ko je prihajala gruča rdečih vojakov. Ustavili so se in se počasi približali.

"Kaj vi še molite?" so me spraševali.

"Zakaj ne, tovariš? Glej, vi morate vsak dan na zboru zapeti nekaj pesmi v čast vašim revolucionarnim voditeljem, mi pa molimo in častimo nebeškega Očeta nas vseh", se je glasil moj odgovor.

"Saj ni Boga, kje ste ga pa videli? Mi smo ga odpravili . . . Močni smo, pregnali smo nacionalno vojsko, praznoverje smo zatrli, nebo se nam klanja. Še dež znamo delati, kaj še niste slišali?"

Nisem se dal ugnati.

"Lepo, tovariš! Čemu pa štejete leto 1951 — od leta Gospodovega rojstva dozdej? Čemu ste sprejeli to štetje, če Jezus sploh živel ni? Ali si videl Marxa ali Stalina? In vendar verjameš, da je živel Marx in da živi Stalin. Tudi tvoje pameti ne vidim in vendar upam, da jo imaš . . . Vi imate mitinge in zborovanja, mi se pa zbiramo v cerkvi pri Bogu . . ."

Bili so v zadregi.

"Pojdimo, tovariši . . ."

In odšli so. Jaz pa sem se spravil k lupljenju krompirja, ki ga je zjutraj na našem vrtu nakopal p. Jožef. Mimogredoči šolarji so se čudili. Tako lep krompir! Ste ga sami pridelali? V mestu ni dobiti takega.

Občudovali so naše delo in vztrajnost. Toda že se je bližala nova gruča vojakov. Radi bi videli našo cerkvico.

"Tu doli je ni več. Vojaki ste jo zasedli in bivale v njej. V sestrski hiši imamo skromno kapelico, če jo hočete videti."

A že je padlo vprašanje:

"Zakaj ne greste domov?"

"Zakaj pa ti ne greš domov?" sem skočil fantu v besedo, da mu je sapa zastala.

"Jaz sem postal revolucionar. Delam za revolucijo", se je končno znašel.

"Jaz sem pa duhovnik in misijonar. Delam za

duše tvojega ljudstva. Kot si ti dobil povelje, da moraš biti tu, tako tudi jaz. Če te pošljejo drugam, moraš iti. Jaz tudi. Ta bi bila lepa, da bi mi sami odšli in bi se nam vi smejali: Glejte, bojijo se nas! Kaj ne bi bilo tako?"

Nerodno jim je bilo in obrnili so pogovor drugam.

"Kje imaš pa ženo in otroke?"

"Nimam denarja, da bi jih vzdrževal," sem se hitro pošalil, da so se vsi smejali. Nato sem jim razložil, da katoliški duhovniki nimamo žena in otrok. Neverjetno se jim je zdelo. Pa sem jim še rekel:

"Kaj ni bolje tako, tovariši? Pogledajte, koliko bi imel skrbi . . . Tako pa sem sam in imam skrb le za vernike. Ti so moja družina. Kako težko bi bilo za ženo in otroke v teh časih: zapori, kamenjanje, morda smrt."

Popravljali so si v nerodnosti čepice in odšli po hribu.

★

Nato sem začel v kuhinji pripravljati krompirjev golaž. Za sveti večer mora biti kaj boljšega.

V mraku sta se vrnili bolničarki našega dispanzerja, ki sta v mestu nakupili nekaj drobnarij za ostale sestrskе varovanke. Prinesli sta božične pozdrave od mnogih. Kako radi bi prišli k nam ta večer, toda . . .

Upihnil sem lučko v kuhinji. Vsi so pomagali pripraviti mizo. Posedli smo k skromni svetonočni večerji. Spominjali smo se prejšnjih svetih večerov in zahvalili Boga za nocojšnjega.

Naenkrat so se odprla vrata in prišli sta še Alojzija in Tereza. Prinesli sta božične pozdrave od sester: potičko z Jezuščkom. Hiteli sta praviti,

kako lepe jaslice je za kapelico napravil p. Jožef. Že več skupin vojakov jih je občudovalo. Le to jima je hudo, ker ne bo polnočnice. Stroga prepoved. Pa sprejmimo od Gospoda tudi to žrtev . . .

★

Pozno zvečer sem Alojzijo in Terezo pospremil za našo hišo proti sestrski, kjer so nas s sestrami čakala že tudi ostala dekleta. Spravili smo se k jaslicam in zapeli vedno osrečujočo božično: Sveta noč, blažena noč . . . Otroški obrazki so žareli v svetem veselju. Tokrat so dekleta še bolj razumela globino božjega učlovečenja. Nobene ni bilo med njimi — od štiriletne Barbare do sedemnajstletne Tereze — ki bi še ne bila doprinesla težke žrtve javne izpovedi vere v Njegovo božanstvo ter zaradi tega očitno sramotenje, pretepanje in zapor.

Zmolili smo nekaj zdravamarij za vse, ki bi bili radi med nami, pa niso mogli; potem za vse v ječi, za vse pobite, za vse zašle in za vse, ki preganjajo in sovražijo božje Dete. Blagoslovil sem jih, nato pa smo posedli okoli kitajske pečke in pili topli čaj.

Mlajše so razkazovale, kaj jim je Jezušček prinesel: tej copatke, oni oblekco, tretji nekaj sladkarij . . . Skromni darovi, ki so jih kljub pomankanju skrbno pripravile naše dobre sestre. Iz lastnih oblek, ki so bile "odveč", so sešile nekaj "novega" za svoje sirote. To je bilo veselja!

(Druga polovica v januarju 1964. — Ur.)

P. RUDOLF PIVKO OFM

Umrli je v bolnišnici dne 26. okt. 1963 ob 8 zvečer. Več kot leto dni dolga rakova bolezen mu je izpila vse moči. Silno trpljenje je prenašal vdanost in brez tožbe. Bil je spravljen z Bogom in Cerkvijo.

P. Odilo, ki je ob bližajočem se smrtnem boju ostajal pri njem dolge ure, poroča: Vznemirjen je bil zaradi svoje preteklosti in bilo mu je silno žal. Prosil je, naj mu vsi odpustimo vsak pogrešen korak in pohujšanje, ki ga je dajal. Želel je umreti kot duhovnik in frančiškan. Prosil je za spomin v molitvah in zlasti pri sv. obhajilih. Izdihnil je popolnoma vdan, zaupajoč v božje usmiljenje.

Sv. mašo zadušnico je opravil p. Odilo v cerkvi Fatimske Gospe v predmestju Caringbah v četrtek 28. nov. Pogreb se je vršil na frančiškanskem pokopališču Waverley.

Naj počiva v božjem miru!

SVETEGA METODA

zadnja leta in smrt

SPOMLADI LETA 874 JE SVETOPOLK po svojih poslancih sklenil mir z nemškim kraljem Ludovikom ter postal neodvisen vladar močne slovanske države. Mož brez načel, kot je bil, se pa ni zavzel za delovanje nadškofa Metoda, ampak je v svoji slepoti spet odprl nemškemu duhovniku in drugim zaupnikom nemškega kralja pot na Moravsko. Ti so svojo svobodo temeljito izkoristili. Rovarili so zoper Metoda, kjer so količkaj mogli, Svetopolka pa docela ujeli v svoje mreže. Raznesli so lažljivo — ali vsaj nedokazano — trditev, da je papež Janez nekaj let poprej slovansko bogslužje prepovedal, torej se Metod papežu upira. Metodu se je sicer posrečilo, da je spreobrnil h krčanstvu češkega vojvodo Borivoja, njegovo ženo Ljudmilo in več ondotnih velikašev, Svetopolk je pa ostal še nadalje bolj pogan kot kristjan. Nikoli ni pokazal pripravljenosti, da bi Metoda branil zoper napade, čeprav je vedel, da so ga pri samem papežu obdolžili krivoverstva. Na drugi strani se je pa sam hlinil Rimu in se delal zaščitelja pravovernosti.

Leta 879. je na čelo Metodovih nasprotnikov stopil najnevarnejši spletakar, nemški duhovnik Vihing, pravi nemški "petokolonec". Vihing je bil tako prepričan o bližnjem Metodovem porazu, da se je začel sam potegovati za čast in oblast moravskega nadškofa. Svetopolk je pa tudi kar naprej igral tako nizkotno vlogo, da mu ni bilo za nič drugega, samo da sebe obdrži na oblasti.

V Rim so prihajala taka zmešana poročila, da je papež končno poklical Metoda k sebi v Rim. Naj sam pojasni ves položaj in se zagovarja. Metod je nastopil pot v Rim spomladi leta 880. Spremljal ga je Svetopolkov svetovalec Zemizižn. Nič svojih prijateljev in podpornikov ni mogel vzeti s seboj. Ni čudno, da so njegovi nasprotniki s Svetopolkom vred že vnaprej verjeli v njegovo obsodbo na najvišjem mestu cerkvene vlade. V tej veri je potoval takoj za Metodom v Rim tudi Vihing, trdno prepričan, da se bo vrnil kot nadškof.

Popolno zadoščenje Metodu

Metod se je pred papežem vseh obdolžitev sijajno opravičil. Papež mu je dal popolno zadoščenje. O tem je pisal Svetopolku približno tako:

"Vpričo naših bratov škofov smo preiskali, če Metod tako veruje, kakor uči rimska Cerkev in

šest vesoljnih cerkvenih zborov. Spoznali smo, da je v vseh cerkvenih naukih in opravilih pravoveren. Ukazujemo, da ga s častjo in spoštovanjem sprejmete za svojega nadškofa.

"Duhovnika Vihinga, ki si ga nam poslal, smo posvetili za škofa cerkve v Nitri; ukazujemo mu, da mora biti v vsem pokoren svojemu nadškofu ... Slednjič po pravici hvalimo slovanske pismenke in ukazujemo, naj se v tem jeziku slavi Gospod Kristus. Ne nasprotuje zdravi veri mašo ali vsa bogoslužna opravila peti v istem slovanskem jeziku ... Če pa tebi in tvojim velikašem bolj ugaja poslušati latinsko mašo, ukazujemo, da se tebi mašuje latinsko."

Vihinga je papež posvetil v škofa pač samo zaradi tega, ker je hotel Svetopolku vsaj deloma ustreči. Prav tako Metod ni nasprotoval. Spravljiv, kot je bil, je želel imeti mir s Svetopolkom. Upal je, da bo novi škof ubogal papeža in izkazoval pokorščino nadškofu. Sicer je pa papež poleg drugega ukazal Svetopolku, naj vse nepokorne duhovnike izžene iz svoje kraljevine.

Žal, papež in Metod, pa tudi sam Svetopolk, niso še poznali pravega značaja Vihingovega in nizkotnosti, ki jih je bil zmožen.

Vihingova nesramna drznost

Po slovesu od papeža se je Metod še pomudil v Rimu, kjer se je sešel z davnimi prijatelji. Potem pa preko Dalmacije odpotoval nazaj na Moravsko. S seboj je imel pismo za Svetopolka. Vihing je pa takoj po škofovski posvetitvi odhitel domov po najkrajši poti in seveda došel k Svetopolku pred Metodom. Kralju Svetopolku in njegovim ljudem je pokazal in prebral papeževo pismo, ki pa ni bilo papeževo, ampak ga je Vihing gladko ponaredil. Vso hvalo, ki jo je papež napisal za Metoda, je Vihing tako obrnil, da je letela nanj, vse grožnje, ki jih je papež naperil zoper one, ki bi bili Metodu nepokorni, je obrnil sebi v prid. S tem ponarejenim pismom je napravil veliko zmešnjav in Moravni niso vedeli, pri čem so. Začeli so verjeti, da Metoda zato tako dolgo ni, ker se sploh ne sme vrniti na svojo nadškofijsko stolico.

Ko se je Metod le vrnil in pokazal pravo papeževo pismo, je bila zmešnjava še večja. Kate-remu pismu naj verjamejo? Sam Metod je bil videti v dvomu, pa je pisal papežu, naj pove, če je res pisal dvoje pisem. Odgovor je prišel in potrdil Metodovo pismo, Vihingovo potvorbo pa obsodil. Kljub temu je Svetopolk še trpel Vihniga in Metoda ni vzel v posebno zaščito. Šele ko se je na novo sprl z nemškim kraljem (tedaj je bil že za nemškega kralja prejšnji koroški vojvoda Arnulf), je

moral končno spletkarski Vihing zapustiti Moravsko. Ker sta se pa po enem letu Svetopolk in Arnulf spet spravila, se je Vihingu ponovno odprla pot za spletkarjenje — čeprav iz daljave.

Metodova smrt.

Nadškof Metod je želel pred smrtjo, o kateri je čutil, da se mu bliža, cerkvene zadeve na Moravskem kolikor mogoče urediti, da bi po njegovi smrti ne prišlo do prevelikih zmed. Imel je pravico odstraniti in izobčiti vse upornike, ki so po Vihingovem odhodu ostali v deželi in nagajali. To je tudi res storil in tako skušal spraviti cerkveno upravo v primeren red. Vsaj do neke mere se mu je to posrečilo.

V starem Metodovem življenjepisju beremo o njegovi pripravi na smrt:

“Tako je tek dokončal, vero ohranil in pričakoval venec pravice. In ker je bil tako ljub Bogu, se je začel približevati čas, da prejme mir od trpljenja in za mnogoteri trud plačilo. Vprašali so ga pa nekoč: Koga spoznaš od svojih učencev, častiti oče in učitelj, da bi ti bil naslednik v tvoji učiteljski službi? Pokazal pa jim je enega izmed zvestih učencev, imenovanega Gorazd, rekoč: Ta je vaše dežele svoboden mož, pa dobro učen v latinskih knjigah, pravoveren. To bodi božja volja in vaša ljubezen, kakor tudi moja.”

Na cvetno nedeljo, 4. aprila 885, se je zbralo vse ljudstvo. In šel je v cerkev, čeprav obnemogel, blagoslovil vse in rekel: Varujte me, otroči, do tretjega dne.

Tako se je tudi zgodilo. Ko se je svital tretji dan — torek 6. aprila, je še rekel: V troje roke, Gospod, izročam svojo dušo. In na duhovniških rokah je umrl.

STO PETDESET IN ENO LETO

BILO JE V LETU 1812. Takrat so na Nemškem živeli razni “romantiki”, med njimi brata Friedrich in August Wilhelm Schlegel. Imela sta dovolj nemška imena, da ni treba razlagati, odkod sta se vzela. Da, imela sta nemško ime, nemško kri, nemško vzgojo — ne pa razvpitega nemškega šovinizma!

Friedrich Schlegel je imel leta 1812 na Dunaju znamenit govor o ljubezni do naroda in domovine, ki naj velja za vse ljudi, ne samo za kakšne Nemce ali druge bolj “izvoljene” narode. Lino Legiša piše o tem v svojem obširnem delu Zgodovina slovenskega slovstva (Ljubljana 1959):

Misli, December, 1963

Posmrtnica sv. Metodu.

Stari življenjepisec zaključuje svoje poročilo s temi besedami:

“Njegovi učenci pa so ga dali v rakev in mu dostojno čast skazali in opravili cerkveno opravilo latinsko in grško in slovensko ter ga položili v grob v stolni cerkvi. In pridružil se je svojim očetom in patriarhom in prerokom in apostolom, učiteljem in mučencem. Ljudje pa, neštevilni zbrani narod, so ga spremljali s večami, objokujoč dobrega učitelja in pastirja, moški in ženske, mali in veliki, bogati in ubogi, svobodni in sužnji, vdove in sirote, tujci in domačini, bolni in zdravi, njega, ki je bil vsem vse, da bi vse pridobil.

Ti pa, sveta in častljiva glava, z višav se s svojimi molitvami oziraj na nas, ki tebe želimo. Reši svoje učence vsake nevarnosti in širi pravi nauk, a krive vere preganjaj, da dostojno našega zvanja živimo tukaj in se snidemo s teboj, tvoja čreda, na desnici Kristusa Boga našega in od njega prejmemo večno življenje. Njemu namreč je slava in čast v veke vekov. Amen!”

“Govoril je o ljubezni do domovine, o narodnem izročilu, ki mora biti narodu najdražje, in o jeziku, ki da je največja in najbolj značilna stvar, kar jih človek ima. Vsak samostojen narod ima pravico do svoje literature in najhujše barbarstvo je, če zatiraš jezik kakega naroda in mu zapiraš pot do višje izobrazbe. Samo kriva vera je, da se zanemarjen in neznan jezik ne da spopolniti. Duševna izobrazba v tujem jeziku je zmerom nekaj barbarskega. Narod, ki trpi, da podivja njegov jezik, mora podivjati tudi sam. Če si ga pa da vzeti, izgubi zadnjo oporo svoje duhovne samostojnosti in preneha bivati”.

Če bi človek videl samo besede, pa ne zraven zapisano, kdo jih je govoril, bi nehote mislil, da prihajajo iz ust — Antona Martina Slomška!

bazil tipka

★ V SREDO 6. NOVEMBRA OKROG DVEH sem bil ravno v nadškofiji, ko sem zvedel, da je pred pol ure izdihnil nadškof Danijel Mannix. Še štiri mesece mu je manjkalo do stoletnice, a je žal ni dočakal. Njegova smrt je globoko odjeknila v srcih vseh, ki so ga poznali. Tudi drugače misleči so ga občudovali zaradi njegove načelnosti in neustrašenosti v borbi za pravico in resnico. Osebo sem z njim govoril komaj nekajkrat v teh sedmih letih bivanja v Melbourneu. Najdalje (nad dve uri) ob prihodu iz Amerike v septembru 1956, pa bi o vtisih pri teh obiskih lahko napisal celo knjigo. Do zadnjega je bil mladeniško svežih misli, poln ognja in razumevanja za vse, kar je v prid vernikom. Eden fantov našega hostela je bil pri njem še v petek pred smrtjo s svojima birmancema, ki sta želela, da jima nadškof blagoslovi spominska rožna venčka. Ko se je boter opravičil, da ga nadleguje, je nadškof šaljivo odgovoril: "O, saj mene je lahko najti doma, ko nikamor več ne grem..."

S p. Valerijanom sva se udeležila pogreba in bila komaj nekaj čevljev od grobnice, kamor so položili k večnemu počitku nadškofovo truplo. Slovensko Karitas je pri pogrebu med častnimi gosti gostopal g. Marijan Oppelt.

Vsekakor smo izgubili novi naseljenci velikega dobrotnika in prijatelja. Sam priseljenec iz preizkušane Irske, je dobro razumel probleme novodošlih, zlasti beguncev. Ohranimo mu hvaležen spomin in vključujmo ga v svoje molitve!

★ Bil sem ravno med adelaidskimi Slovenci, ko sem zvedel za tragično smrt predsednika Združenih držav. Ker sem ameriški državljani in sem Kennedyja tudi osebno poznal, me je še bolj pretresla. S svojim zasebnim življenjem je Kennedy pokazal, kako naj živi praktičen katoličan; s svojim javnim delom pa je tudi dal najlepše pričevalo katoliški veri, v kateri je bil vzgojen. — Za pokoj njegove duše je bila v nedeljo 24. novembra pri Mariji Pomagaj v Kew opravljena sveta maša.

★ Od petka 29. novembra imajo melbournski Slovenci dva dušna pastirja. Po sedmih letih samotarjenja in vseh skrbi na svojih ramah sem vendarle enkrat lažje zadihal. Zdaj bo lažje dobiti patra doma. P. Odilo bo prevzel tudi vodstvo cerkvenega pevskega zbora. Vaje so v Baragovem domu vsako sredo zvečer ob sedmih. Vsi, ki ste "na dobrem glasu", ste vljudno vabljeni!

★ P. Valerijanu, ki je bil med nami na tretjo nedeljo v novembru, je naša Slovenska šola priredila po maši prijeten pozdravni spored. Mesarjev Johnny je spet raztegnil svojo harmoniko, ki ni nič manjša od njega samega. In še to je tokrat Johnny urezal, da je prinesel za svojo narodno nošo na proslavo — samo en škorenjček. Pa ni bilo nič hudega, samo pavza pred njegovim nastopom je bila malo daljša, ko si je za zastorom izposojal Aleksandrov škorenj. Eden večji, drugi manjši... pa saj ne igrajo na harmoniko noge. — P. Valerijan je bil prijetno presenečen in se je čudil uspehom naše šole. Prisrčna zahvala vsem prirediteljem, zlasti naši Anici!

★ Dne 10. novembra je bil krščen Tonček, sin ko Alojza Hojnika in Ljube r. Janzetič iz Lower Templestowe, in pa Rihard, sinko Ivana Beljana in Marije r. Frank, Pascoe Vale. — Dne 16. novembra je oblila krstna voda Davida Marjana, sinka Vinka Omana in Anice r. Dornič, Bently. Zlatko Peter je novorojenček Petra Jarni in Elizabete r. Poljski, iz Fitzroya. Prvorojenca Jožefa Čeha in Jane r. Prajdič iz Glen Irisa pa bomo klicali za Marka. — Dne 17. novembra sta zajokala pri krstu v prijetnem duetu Marko Aleksander in Tatjana Vivian, dvojčka Jožefa Kapušina in Ane Marije r. Uršič, iz North Altone. Jože je bil prvi fant, ki sem ga sprejel pred tremi leti v Baragov dom, in je znan melbournskim Slovencem tudi na kulturnem polju, zlasti kot urednik "Vestnika". — Isti dan je bil tudi krst Katarine, prvorojenke Ivana Vukšiniča in Marije r. Jankovič, iz Sandringhama;

in pa Suzane, hčerke Albina Knafelc ter Emilije r. Udovič, iz Ascot Vale.

Vsi krsti so bili pri Mariji Pomagaj v Kew, le zadnji v Marijini cerkvi v Ascot Vale.

Dne 24. novembra sem imel dva krsta v Adelaidi: Martino Klaro, hčerko Petra Ranta in Anice r. Žagar, so prinesli iz Reynelle v cerkev Kristusa Kralja, Lockleys; Borisa Jožefa, sinka Alojza Hrvatina in Olge r. Klenar, pa iz Magilla v cerkev Srca Jezusovega, Hindmarsh.

★ Dne 9. novembra sta se poročila Alojz Tomišič in Štefanija Premrl. Poroka je imela biti v stolnici sv. Patrika, pa smo jo morali zaradi smrti nadškofa Mannixa prestaviti k Sv. Janezu v East Melbourne. Ženin je doma iz Knežaka, nevestin rojstni kraj pa so Duplje, župnija Vrhpolje pri Vipavi. Isti dan sta v cerkvi sv. Avgušтина v Yarraville stopila pred oltar Viktor Ferfolja, večletni ministrant pri naših slovenskih mašah, in Angela Čampelj. Viktor je iz Brestovice, Angelca iz Lazine (župnija Hinje). — Tri poroke smo imeli dne 16. novembra: V stolnici sv. Patrika sta si obljubila zakonsko zvestobo Mirko Cuderman in Ana Marija Molan, oba dobro znana med nami. Anica je iz znane Molanove družine, ki je — zlasti oče Vinko kot svoječasn predsednik tukajšnjega Slovenskega kluba — mnogo storila za našo slovensko skupnost. Anica se je udeleževala pri bivšem Klubu, pri odrskih prireditvah in je še vedno tudi članica cerkvenega pevskega zbora. Njen rojstni kraj je Rošpoh, krščena pa je bila v Mariboru. Mirko je Gorenjec, rojen v Orehovljah, župnija Predoslje. Dan pred poroko sem dobil pismo njegovih staršev s prošnjo, naj sina pred poroko še v imenu staršev blagoslovim in prekrižam. Dva para narodnih noš sta ju spremila pred oltar, da je bila slovesnost še lepša in pestrejša. Izročil sem jima tudi krasno diplomlo s papeževim blagoslovom, ki je dospela za njun najlepši dan iz Rima. — Pri Sv. Janezu v East Melbourne sta isti dan rekla "da" Frank Novak in Zdenka Klepec. Frank je doma iz Knežaka, nevesta pa iz Bezgovice, župnija Osilnica. — V Marijini cerkvi v Geelongu sta se poročila Venčeslav Seljak in Marija Kovačič. Ženin je iz Zakojce, župnija Bukovo, nevestin rojstni kraj je Horje-Fram, krščena pa je bila v Mariboru. — Dne 30. novembra je v isti cerkvi stopil pred oltar Venčeslavov brat Ladislav Seljak in obljubil zvestobo svoji izvoljenki Veroniki Čeh. Veronika je iz Podvincev pri Ptuju.

★ Dne 17. novembra je tukajšnja hrvaska cerkev praznovala svoje prvo žegnanje. Za popoldanske zunanje slovesnosti so se na igrišču za

cerkvijo pomerili hrvaški odbojkarji z odbojkar-skim moštvom Baragovega doma. Zmagali so naši fantje in odnesli pokal. Čestitamo!

★ Pri zadnjem obisku Adelaide sem zvedel še za dve drugi zmagi: šestnajstletni Štefan iz znane Žakljeve družine, ki ima farmo v Aldgate, je na letošnjem adelaidskem Royal Show-u nastopil na "Axemen's Carnival" in se pomeril z drugimi svojih let v sekanju hlodov. Dosegel je prvo mesto v sekanju pokončnih hlodov (Vertical Chop), tretje mesto pa v sekanju ležečih (Underhand Chop). Štefanova sestra Julka (18 let) pa je dobila v košarki za Aldgate pokal kot "Fairest & Best 1963".

Obema čestitamo k uspehom!

★ Zahvalim se vsem adelaidskim rojakom, ki so podprli mojo prošnjo in po maši v novembru zbrali £33-0-0 za družino pokojnega Petra Markiča. Denar je bil izročen žalujoči vdovi, ki je ostala sama z dvema otrokoma.

★ Za našo cerkev sv. Cirila in Metoda smo do 3. decembra, ko to pišem, zbrali £ 1.312-12-0. Vsem darovalcem iskrena zahvala! Mnogo pisem se vrača, ker so rojaki menjali naslov. Naj ne bo nobene užaljenosti, če kdo pisma ni prejel. Pri pošiljanju tolikega števila pisem se lahko kaj zameša in — kot rečeno — tudi naslovi mnogi niso več pravi. Vsak naj pomaga po svojih močeh pri našem skupnem cilju!

★ Božič je pred nami. Vsem rojakom želim iz srca obilico božjega blagoslova. Naj prazniki za nikogar ne bodo samo dnevi počitnic in polnosti vseh dobrot, ampak v prvi vrsti ROJSTNI DAN ODREŠENIKA, dnevi duhovne obnove. Le tako bodo prazniki prinesli srčni mir, ki ga svet ne more dati.

(Konec str. 370)

Pri gradbi lurske votline

STOLETNICA JURČIČEVEGA "JURIJA KOZJAKA"

"JURIJ KOZJAK, SLOVENSKI JANIČAR," je prva od mnogih večjih povesti izpod peresa Josipa Jurčiča. Spomladi in poleti 1863 jo je napisal. Bil je tedaj dijak sedmošolec na ljubljanski gimnaziji. Ko je imel vso povest na papirju, jo je poslal Družbi sv. Mohorja v Celovcu, ki mu je prisodila za najboljšo povest razpisanih 100 goldinarjev. Povest je izšla v juliju leta 1864 in se takoj priljubila preprostemu ljudstvu, pa tudi študirani ljudje so jo s pohvalo sprejeli.

Janežičev "Slovenski Glasnik" je pisal: "Jurij Kozjak, slovenski janičar: Povest iz 15. stoletja domače zgodovine, nam podaja prav zanimiv obraz iz tistih žalostnih časov, ko so divji Turki razgrajali po naši domačiji in žugali vse slovenstvo pogonobiti. Spisal je to povest nadopolni mladi pisatelj J. Jurčič v Ljubljani. Prodaja se po 36 krajcerjev po vseh bukvarnicah."

Malo pozneje je zapisal Fran Levec: "Izvrstna povest je narodu slovenskemu tako prijala, da se je morala natisniti dvakrat, vselej po 2500 izvodov. Živahno dejanje, postavljeno nazaj v strašne čase turških vojska, krepko in genialno risani značaji in znameniti, zlasti Dolenjcem obče znani kraji, kakor staroslavni grad Kozjak, velevažni samostan stiški, sloveča božja pot na Krki in cerkev Matere božje na Muljavi — vse to je vzbujalo zanimanje za izborni, s krepkim realističnim peregom pisano povest. Stari stiški župnik. Hinek je tri nedelje pridigal samo o Juriju Kozjaku in iz vse okolice so ljudje kar vreli v cerkev."

Po sto letih.

V teku sto let niso padale o Juriju Kozjaku same navdušene pohvale. Ni čudno, saj je svet postajal zmerom bolj izbirljiv in umetniški okus se je bolj in bolj razvijal, ko so poleg Jurčiča prihajali pred narod novi in novi pisatelji in povestne knjige so tekle iz tiskarn kot vino iz soda. Ob kaki moderni povesti bi današnji človek rekel, da je Jurčičev Jurij Kozjak komaj še upoštevanja vreden — pač otrok svojega časa.

Do neke mere je to kar res. Za takratne čase je pa povest pomenila čudovit napredek v slovenski literaturi. Spomniti se moramo, da je v tistih časih slovenski človek poznal komaj eno ali dve izvorni povesti za celo knjigo. Ena je bila Ciglerjeva "Sreča v neserči" iz leta 1836, druga Levstikov

kov "Martin Krpan". Res komaj kaj več. Zato ni čudno, da je Jurij Kozjak vzbudil tako pozornost in dobil toliko hvaležnih bralcev. Jurčič je pa priznanje tudi po vsej pravici zaslužil. Menda bi danes zaman iskali sedmošolca, ki bi znal približno tako dobro povest napisati — kaj pravite?

Da pa njegova povest "vleče" in ugaja še tudi današnjemu razvajanemu okusu bralcev, je najboljši dokaz v tem, da je prav v zadnjem desetletju izšla prevedena v toliko tujih jezikov, kot pač nobena druga slovenska povest. Da, prav malo pred stoletnico je Jurij Kozjak na novo zaživel.

Bo izhajala v MISLIH za leto 1964.

Zdi se mi, da že slišim odmev: Dobra zamisel! Upam, da se ne motim. Po večini ste jo prejeli MISLI že brali. Morda ne tako davno, da bi vam bila spet kot nova. Toda za STOLETNICO pa kljub vsemu zasluži, da jo spet dobimo pred oči. Doslej nisem opazil, da bi jo kakšna založba knjig napovedala v ponatisu za stoletni jubilej.

Če nas ne bo kdo prehitel, naj pa ta "zasluga" pripade našemu listu! — Urednik.

DOSTAVEK. — Zakaj so morali Jurija Kozjaka že v prvem letu dvakrat natisniti in je obojna naklada znašala komaj 5,000 izvodov? Koliko članov je pa takrat imela Družba sv. Mohorja?

Odgovor imamo v poročilu "Slovenskega Glasnika" iz leta 1864:

"Od leta do leta se bolj razrašča ta prekornostna naprava med našim ljudstvom, od leta do leta mu razpošilja več in lepših bukvic v pouk in pošteno razveseljevanje. Konec lanskega leta (1863) se je štel 140 dosmrtnih in 1522 letnih družnikov, letos je poskočilo njih število na 174 dosmrtnih in 2005 letnih udov; doslej je izdajala družba vsako leto po 3 — 4 bukvice, letos pa jih je izdala petero."

ISKRENA BOŽIČNA IN NOVOLETNA

VOŠČILA

vsem zvestim naročnikom, dopisnikom,
podpornikom in prijateljem pošiljajo
naše in vaše MISLI

IZ MOJIH SPOMINOV

Ivan Štrucelj, W.A.

Nekaj ODLOMKOV IZ MOJEGA življenjskega potovanja bom položil na papir. Bilo je nekako proti koncu prve svetovne vojne. Naša družina je bila menda med najbolj revnimi v vasi. Oče je bil že kakih pet let v Ameriki, kjer mu pa sreča ni bila najbolj mila. Poročal nam je, da zaradi hudega revmatizma skoro stalno leži v bolnišnici.

Mama in jaz z nekoliko starejšim bratom smo živeli v hudem pomanjkanju. Tudi znana "španska" nam ni prizanesla. Posebno mama je bila jako bolna, tako tudi jaz, brat pa skoraj nič. Tako smo pretolkli tiste čase v veliki revščini, dokler se ni vrnil oče in prinesel s seboj kljub vsemu — nekaj dolarjev.

Tiste zime pred očetovim povratkom ne bom zlepa pozabil. Vsi trije smo se stiskali na veliki krušni peči, ki je pa vse premalo grela. To je bilo večer za večerom. Tolažbo smo iskali v molitvi. Mati je navadno pristavila poseben očenaš, da bi se oče vrnil iz Amerike. Včasih nmaa je pela tudi lepe starinske pesmi. Ena tistih mi je prav dobro ostala v spominu. Naj jo napišem:

Lansko leto sem se ženil,
eno mlado sem izbral.
Letos mi je pa umrla,
sam BOG večni jo je vzel.
Drugega mi ni pustila,
kakor sinčka majhnega.
Sinček še ne more jesti,
treba ga bi nadojit.
Oh, tja pojdem na žegnan britof,
poklenil bom na zelen grob:
"Vstan se gor, preljuba žena,
da mi sinčka podojiš!"
Le pojd domov, preljubi Francelj,
saj tvoj sinček sladko spi.
Marija ga je nahranila,
angelci zazibali.

Torej tako smo životarili proti koncu svetovne vojne — prve — v molitvi večkrat lačni, peč dostikrat premrzla.

Nekega dne je šla mama v mesto, kakih 5 km oddaljeno. Bil je poletni čas. Z bratom Jožetom sva ostala sama doma. Začelo se je pripravljati na nevihto. Strašno je grmelo in se bliskalo. Z bratom sva se bala za mamo. Šla sva na vrt, ker še ni bilo dežja. Gledava v smeri mesta, odkoder naj bi prišla mama. V isti smeri je bilo tudi vaško razpotje s križem Odrešenikovim. Ko tako gledava in čakava mame, se pol neba močno razsvetli. Ravno nad

križem sva videla na nebu svetlo dete. Nisva videla oči, ust, niti prstov, lepo se je pa videla glava, vrat, trup in noge. To videnje je ostalo delj kot blisk sam, nekako tako dolgo, da bi naštel do deset. Oba z bratom sva videla in drug drugega spraševala: Ali vidiš, kaj je na nebu?

Ko se je vrnila mama iz mesta, sva ji pravila, kaj se je videlo na nebu. Rekla nama je, da sva gotovo videla Jezuščka in da to pomeni uslišanje naših molitev. Privila naju je k sebi in poljubljala, zraven pa pretakala solze.

Res je bilo kmalu potem konec vojne in oče se je vrnil iz Amerike. Revmatizem si je ozdravil s koprivami in ostal zdrav. Tu naj še pripomnim, da je moj oče naročil mašo, ko je bil še mlad fant, da bi nikoli ne bil vojak in da bi mu ne bilo treba v kaki vojni pobijati ljudi. Drugi fantje so se mu smejali in se norčevali iz njega. No, res ni bil nikoli vojak. Njegovi vrstniki so bili med vojno na raznih frontah avstrijske vojske. Mnogi so padli, drugi so se vrnili domov z raznimi boleznimi in poškodbami. Naš oče pa je prebil vojno v Ameriki. Čeprav je imel dosti težav, vojna mu je prizanesla.

Zdaj je oče že mrtev, umrl je zadet od srčne kapi. Mati pa še živi in je pri svojem 75. letu še kar zdrava in trdna. Ko sem videl tisto prikazen, na nebu, mi je bilo komaj šest let, vendar lahko rečem, da jo je bilo razločno videti, pa naj kdo reče to ali ono. Očetu in materi pa lepa hvala za dobro vzgojo, ki sta jo dala nam otrokom. Bilo nas je devet. Veliko trpljenja sta prestala, ljubi Bog jima povrni na tem in na onem svetu!

Ob spominu na božično razsvetljeni goriški grad pošiljam rojakom doma in poznamim v zamejstvu iskrena božična voščila.

Lucijan Mozetič

"LEJ ZVEZDICE BOŽJE"

uglasbil Leopold Belar

TA PESEM JE BREZ DVOMA med najbolj priljubljenimi božičnimi popevkami, kjerkoli na svetu se obhaja slovenski božič. Če bi se ne oglašala kar hitro za svetovno znano "Sveta noč, blažena noč", bi slovenskemu božičevanju nekaj manjkalo.

Josip Lavtižar je zapisal:

**"Belar je dal pesnikom besedam tako vznese-
no melodijo, da se vsak, ki jo sliši, pridruži kar hi-
poma s svojim glasom skupnemu zboru. Posrečila
se mu je tako, da jo prepevajo po vseh cerkvah."**

V vseh pesmaricah je zapisano pod naslovom te pesmi: Leopold Belar. Kdo je bil ta mož?

Rodila ga je živosrebrna Idrija, kjer je prišel na svet 27. oktobra 1828. Oče mu je bil rudarski paznik. Ko je deček začel hoditi v šolo, ga je oče takoj spodbujal, naj se uči petja in glasbe. Lavtižar piše, da so Idrijčani podedovali pevski talent od Čehov, ki so se v 15. stoletju v dokajšnjem številu naseljevali v Idriji. Ko je naš Leopold hodil v domačo šolo, so imeli v Idriji organista in pevskega učitelja, ki je slovel daleč naokoli. Ime mu je bilo Anton Krašnar. V njegovo pevsko in glasbeno šolo je prišel tudi Leopold Belar. Poleg petja se je najbolj oprijel igranja na gosli. Pridobil si je v tem godalu tako spretnost, da je v ve-

liko zabavo poslušalcev včasih položil gosli na hrbet in zaigral poskočnico, da so se ljudje čudili.

Po dovršeni domači šoli ga je oče poslal v ljubljansko učiteljsko pripravnico, da bi se posvetil učiteljskemu poklicu. Šolo je dobro izdelal. Učiteljeval je v krajih: Cerknica, Trnovo na No-tranjskem, Borovnica in Brezovica pri Ljubljani. Končno je bil prestavljen v Ljubljano in je tam zelo uspešno deloval vse do svoje smrti leta 1899.

Odločilna za Belarja je bila učiteljska služba v Trnovem (pri Ilirski Bistrici.) Da ni bival v Trnovem, bi najbrž bilo njegovo ime že pozabljeno. Tam se je namreč seznanil s skladateljem Miroslavom Vilharjem, ki ga je vabil k sebi "na Kalc" in mu igral ter pel svoje skladbe. Belar je bil glasbeno zelo nadarjen, ni mu pa do takrat prihajalo na misel, da bi tudi sam "pisal note". V družbi z Vilharjem se mu je pa zbudila žilica in in kmalu se je lotil dela. Ostal je sicer pri bolj drobnih skladbah, zadel je pa tako dobro, da je najti po raznih pesmaricah še dandanes najmanj 50 splošno priznanih skladb, večinoma cerkvenih.

V Ljubljani se je pridružil cecilijanskemu gibanju in z veliko vnemo vodil cerkveno petje pri sv. Jakobu, pa tudi več svetnih zborov. Isti Lavtižar piše o njem:

"Glasba je bila Leopoldu Belarju priljubljena prav do konca dni. Z njo se je bavil do smrti. V zadnjih trenutkih življenja je pri skaljeni zavesti še pel Marijino pesem in dajal z roko takt, dokler ni popolnoma oslabil in izdihnil dušo. Ljubljana mu je pripravila sijajen pogreb."

SREČANJE V VLAKU

IZ MARIBORA V LJUBLJANO sem se vozil meseca junija z večernim vlakom. Na neki postaji so vstopili v voz trije moški, ki so se ustavili ob mojem sedežu in se stoje pogovarjali. Iz pogovora, ki je postajal vedno glasnejši, se je videlo, da so nekoliko pregloboko pogledali v kozarec. Zlasti najmlajši med njimi je bil glasen in svoje trditve je podčrtaval z izrazi, ki ne sodijo v kulturno družbo.

Njihov pogovor me ni zanimal, zadelo me pa je, ko sem slišal bogokletne besede, ki jih je izustil najmlajši. Ko je ostudno kletev ponovil drugič in tretjič, sem se obrnil k njemu in ga prosil, naj nikar ne preklinja Boga. Možakar je umolknil in me sršeče pogledal, prvi iz te družbe mu je pa mo- željo bolj po domače razložil.

Prizadeti je še vedno molčal, a očitno je ne- kaj premišljeval. Nenadoma me vpraša:

“Vi ste katoliški duhovnik, kajne?”

Z nasmehom sem mu odgovoril, da nisem du- hovnik. Mož pa kar ni hotel verjeti. Ko je videl, da vztrajam pri svojem, me zopet vpraša:

“Kako potem pridete do takšnih besed in me opominjate?”

Tedaj sem pa jaz njega vprašal:

“Ali verujete v Boga?”

“Seveda!” mi je odvrnil.

“Dobro! Če verujete v Boga, potem veste, da je Bog naš Stvarnik in Oče, naš največji dobrotnik. Zato Boga ne smete preklinjati, to je strašen greh. In če je Bog naš oče, potem smo vsi ljudje bratje in sestre med seboj. Zato sem vas bratovsko opom- nil, ker so me vaše bogokletne besede zbolele. Mislim, da sem ravnal prav in ne more biti zame- re.”

Mož je še malo pomolčal, potem pa mi je po- dal roko in na kratko dejal:

“Hvala vam!”

Vzel je svojo prtljago in pomignil tovarišema. Vsi trije so odšli v drug konec vagona in sedli.

Ko sem na poslednji postaji mimo njih odhajal iz vagona, so še vedno tam sedeli in se mirno po- menkovali.

Meni pa je bilo v duši lepo. — “DRUŽINA”.

ZRAKA IN SVETLOBE V DRUŽBENO ZAPROST

Znani ameriški komentator Walter Lipp- mann je napisal članek o odnosih med Vzhod- om in Zahodom. Dotika se tudi odnosov med Rimom in Moskvo ter njenimi sateliti v Evro- pi. Prinašamo tu dotični odstavek iz njegove- ga članka. — Ur.

Na svojem potovanju po Evropi sem vprašal vodilnega katoliškega misleca, ki se udeležuje ve- soljnega zbora v Rimu: “Katoliška Cerkev in ko- munizem sta si kot ogenj in voda, nemogoče je, da bi se sprijaznila, pa vendar Cerkev tipa za nekakim sožitjem in dogovorom s komunistični re- žimi vzhodne Evrope. Kako to?”

V svojem odgovoru je na prvem mestu pou- daril, da se Cerkev v svoji dušnopastirski funkciji nikoli ne more oddvojiti od svojih vernikov, kjer- koli so. Nadalje je rekel: “Čim bolj se komunistični svet odpira demokratičnemu Zapadu, tem bolje za ljudi pod komunističnimi režimi. Prav je, da za-

padni svet skuša prodreti na Vzhod ter pospešuje medsebojno trgovanje, kulturne izmenjave in po- tovanja. Vse to prinaša v družbene zaprtosti ne- kaj zraka in svetlobe.”

Nato sem vprašal:

“Ali se vam pa ne zdi, da pri takem stanju ne bo samo Zahod vplival na ljudi na oni strani železne zavese, ampak morda še bolj komunizem za ljudske množice Zahoda?”

Odgovoril je:

“Priznam, da stvar ni brez tveganja. Zoper to nevarnost se mora Zahod zavarovati s tem, da se utrdi v svojih načelih potom lastne obnovitve, preroditve in času primernih reform. Druge poti ni. Če se Zahod ne bo potrudil za te nujno po- trebne prenovitve, bo itak propadel in utonil v lastni luži, pa naj komunizem bo ali ne.”

Mislim, da je mož s tem povedal največjo res- nico in od nje je odvisno vse. — Walter Lippmann.

NAŠA ČUDAŠKA SOSEDA — INDONEZIJA

ŠE VEDNO SE NAM ZDI POVSEM TUJA, pa je vendar naša najbližja sosedka. Ne kaže nam drugega — seznaniti se moramo z njo. Že čisto preprosta olika zahteva, da o sosedu ne rečemo: Piši me v uho! Brigaš me!

Indonezija bi bila po svoji prostranosti morda največja država na svetu, če bi ne bila tako — vodena. Obstoji namreč bolj iz morja kot iz suhe zemlje. Pogled na zemljepisno karto Indonezije nam naredi vtis, da se je nekoč svet med Avstralijo in Azijo po veliki večini pogreznil v morje, samo najvišji vrhovi so ostali in gledajo iz morske površine. Ti "vrhovi" so deloma kar precej veliki, drugi pa majhni in neznatni — komaj upoštevanja vredni otočki. Vseh je nekako 15.000. Kak pravljčni velikan bi stopal po njih iz Avstralije v Azijo, kakor ti ali jaz stopava po iz vode molečih kamnih preko potoka ali reke. Seveda je ta "reka" med Avstralijo in Azijo široka do 2.000 milj, ti in jaz pa nisva — velikana! Ne resnična ne "pravljčna".

Indonezija kot država torej obstoji iz nekako 15.000 otokov in otočkov. Vsi niti poseljeni niso. Vseh Indonezijcev je skoraj desetkrat toliko kot "nas" Avstralcev — nekaj nad sto milijonov. Nad polovico je zgnetenih na ozkem otoku Javi, na čigar zahodnem koncu je glavno mesto Djakarta. Drugi so razkropljeni po bolj prostornih otokih: Sumatra, Celebes, Borneo in Irian, ki predstavlja dobršno polovico Nove Gvineje.

Ali je to en narod? Niti po plemenu ne, toliko manj po jeziku. Na stotine različnih jezikov ali vsaj močno drugačnih narečij je v mejah Indonezije. Za književni in uradno občevelni jezik so izbrali narečje "bahasa" in to je sedaj "indonezijsčina". Komu ali čemu je podobna, tipkar tega stavka ne ve.

"Dinamični" predsednik Soekarno kuje iz vse te različne množice "en narod". Stvari ne tečejo gladko. Predsednik si je zamislil Indonezijo kot nekako "nadzorovano demokracijo". Videti je, da se rada sprevrča v osebno diktaturo. Strank je dovolj, brez "močne roke" bi se še tista enotnost, kolikor je je vsaj na papirju, kmalu razbila. Vsaj predsednik Soekarno misli tako.

V zadevi notranje ureditve — politične, socialne itd. — je Soekarno zelo na široko odprt. Iz vseh mogočih sistemov vladanja, ki jih pozna po svetu, hoče pobrati, kar se mu zdi dobro. Zato tudi ne odklanja gladko nobene ideologije, ki si družbeno uredbo po svoje zamišlja. Sam pravi, da je treba na primer iz izlama povzeti nauk o ekonomiji, iz marksizma nauk o politiki, iz krščanstva nauk o socialni pravičnosti, iz kapitalizma, privatnega in državnega, se pa tudi lahko mnogo naučiš.

Svoji državi je Soekarno temu primerno dal tudi zelo širokogrudno ustavo. Njeni temelji so poudarjeni v petih točkah, ki se jim po indonezijsko pravi "Pantja Sila". Te so: neomajna vera v najvišje Bitje, ki je Bog; spoštovanje do človeškega dostojanstva; velik pomen narodnosti; demokratičnost vladanja; končno pa socialna pravičnost.

Ne da se tajiti, da je državna ustava Indonezije med najlepšimi in najodličnejšimi na svetu. Žal se zdi, da v praktičnem vladanju sam Soekarno nanjo rad pozabi, pa tudi srca njegovih ljudi še davno niso z njo kaj prida prežeta.

V verskem pogledu pa res v Indoneziji skoraj ni ozkosrčnosti. Mohamedanci so v večini, katoličanstvo je med najbolj manjšinskimi verami — milijon in pol šteje. Vendar imajo katoličani poleg številnih nižjih šol tudi svojo univerzo in celo politično stranko, ki ima za svoj simbol — rožni venec! Katoliške šole, bolnišnice, zavetišča itd. — vse te ustanove so deležne direktne državne podpore.

Res, nekam "čudaška" dežela je Indonezija, Bog daj, da bi se vsaj poslabšala ne!

VESEL BOŽIČ in srečno novo leto vsem
rojacom širom po Avstraliji vošči

Janez Primožič, Brisbane

VESEL BOŽIČ in srečno novo leto 1964
voščita vsem Slovencem v Avstraliji iz Ku-
nade.

Zlatko in Tinka Verbič

TRANSISTOR IN "AFIRMACIJA"

V LJUBLJANSKI REVIJI "PERSPEKTIVE", v najnovejši številki tega leta, piše neki "Ax" humoristično zasukano kritiko o povsod pričujoči reklami in priganjanju k "potrošnji". To je lepša in zelo moderna beseda za "zapravljanje" ali nepotrebno razmetavanje denarja. Člankar pravi, da je stopila "potrošnja" na mesto vere ali religije — zato ima članek naslov "Potrošnja kot religija". Takole beremo:

"Potrošnja ni več samo razumno zadoščevanje razumnih potreb, ampak religiozna resničnost, v katero verujemo, zaradi katere živimo in trpimo in za katero nazadnje tudi umremo. O religiozni resničnosti pa od nekdaj velja, da jo moramo kar naprej in naprej imeti pred očmi. Kako naj bi nam sicer ostala najlepša in najsvetejša? Zmeraj nas morajo nanjo spominjati jasna, povsod pričujoča, mikavna in vsem razumljiva znamenja, da bi nas zmerom opominjala, kaj je pravi in višji smisel našega življenja. O kristjanih vemo, da so nosili na sebi svetinjske, postavljali povsod lične kapelice, cerkve, božje in svetniške podobe, molili, se križali in tako naprej. S tem je pa stvar jasna tudi za potrošnjo, ki naj nas po volji skupnosti spremlja na vsakem koraku našega zemeljskega življenja, od rojstva do groba. Potrošnja je postala religija. Zato nas mora s svojimi simboličnimi znamenji kot vsaka religija stalno spominjati na tisto, kar je sicer včasih nekoliko neprijetno, nepripravno in celo nekoliko odveč, a v našem življenju vendar edino zanesljiva, najvišja, sveta in nepremakljiva vrednota — namreč potrošnja".

Da je transistor današnjim Ljubljančanom postal neobhodna potreba, pa izvemo iz naslednjih vrstic istega članka:

"Občan Ax ni egoist in nikakor ne zanika potrebe drugih ljudi. Prav obratno — popolnoma jih razume in priznava. Zato si ne žene preveč k sr-

cu, če na vsakem koraku, zlasti poleti, ko tekajo ljudje veselih rok naokrog, zadeva na fante in punce, ženske in moške, starce in starke, ki peš, na kolesu ali v avtomobilu, gredo v mesto, v gozd ali pa v najtišjo samoto, cijazijo s sabo strah in grozo romantičnih humanistov — učencev Rousseauja — mali, mični, nedolžni transistor.

"Občan Ax vse razume, zato vse odpušča. Ne verjame sicer, da ti novodobni zadoščevalci potreb s transistorjem v roki zadoščajo prav potrebi po popevkah in pevskih šumih. Saj je s stališča znanstvene psihologije vendarle precej neverjetno, da bi jih ta potreba tako strastno obsedala kar na poti skozi mesto, na zmenku z ljubčkom v Tivoliju in celo kjerkoli, ali ne? Znanstvena pamet pravi občanu Ax, da neprenehoma vihtijo transistor v roki pač zaradi nekakšne izredne, na prvi pogled nekam čudne, ampak navsezadnje le resnične potrebe — namreč afirmacije.

"Tudi to je potreba, o kateri nas znanstvena psihologija uči, da nam je nekako prirojena in ji moramo neumorno zadoščevati, če naj ne pademo v roke bogsigavedi kateri psihonevrozi. In tako si išči afirmacijo kjerkoli in s čimerkoli — če drugače ne, pa s transistorjem, ki naj te prepriča, da si v očeh drugih ljudi, ki transistorja še nimajo, ali pa bi vsaj o tebi utegnili misliti, da ga nimaš, da si torej v njihovih očeh vendarle nekaj in ne prazen nič, nekakšen socialen nebodigatreba brez vse veljave, zato pa z manjvrednostnim kompleksom, ki je človeka nevreden".

Tako torej piše člankar Ax o današnjih Ljubljančanih. Nekoliko zapleteno je njegovo poročanje in se morda težko prerinemo skozi branje, toda če se potrudimo, nezadnje le spet nekoliko več vemo, kako se imajo naši mili rojaki v Ljubljani in tam okoli. — Ur.

MOJA ZADREGA OB BOŽIČNEM ČAJU

Mira Mar

DOBRO LETO JE MINILO TAKRAT, odkar sem bila prišla v Avstralijo. Veliko čudnih reči sem že videla in doživela tu — kdo jih ne, ki je šele eno leto tukaj? Najbolj čudno je pa, kar bom povedala.

V adventu tistega leta sem se slučajno srečala s Slovenko, ki je živela s svojo družino nedaleč od mene. Povabila me je na obisk. Rada sem sprejela povabilo in šla. Okoliščine so nanesele, da je bil obisk kratek, pa vendar prijeten. Videla sem, da ima dva ljubka otroka, dečka in deklico. Deček je bil na tem, da začne po božiču hoditi v šolo. Slovensko sta za svojo starost lepo govorila. Povabila sta me, da jima pridem pred božičem pomagat kinčati drevesce. Mati je povabilo potrdila.

Bilo mi je prav ljubo. Premišljevala sem, kaj naj otrokoma prinesem, prazna za božič ne morem k njima. Že prvič sem videla, da imata vse polno igrač, gotovo jima tudi za okrašenje drevesčka ne bo nič manjkalo. Pa mi je padlo v glavo:

“Ali bosta imela tudi kaj jaslic . . . ?”

Kupila sem drobne jaslice, ki bi se dale postaviti pod drevesce, če bi jih že ne imela. Če jih bosta imela, jih ne bom pokazala, sem si rekla. Zato sem zraven jaslic kupila tudi nekaj bonbončkov.

Res ni bilo o kakih jaslicah pri hiši ne duha ne sluha. Ko smo obešali lepe okraske na drevo — saj v glavnem je bilo ob mojem prihodu že vse narejeno — sem nazadnje rekla:

“Zdaj bi pa tudi jaslice radi imeli, kar tukaj spodaj jih bomo položili.”

Naj pripomnim, da nas je mati pustila same, dala si je opraviti v kuhinji, ki je pa ostala odprta in je lahko vse slišala, kaj govorimo.

Izvela sem jaslice in jih pokazala otrokoma. Vsa začudena sta se zagledala vanje in skušala uganiti, kaj je to.

“O, to je pa lepo! Mama, poglej, kaj nama je teta prinesla!”

“Ja, ja, saj vidim. Je že dobro”.

Ni se približala. Zdelo se mi je, da se je oddalila v najbilj oddaljeni kot. Otroka se nista dalje menila zanjo, ponovno sta se zagledala v jaslice.

“Teta, kaj pa je to? Kdo je ta otročiček?”

“Jezušček je, ki je o božiču prišel na svet. Saj to moraš vedeti, kdo je Jezušček. Tu je njegova mati Marija, pa sveti Jožef, ki ga je Bog po-

stavil, da mu je bil namesto očeta.”

“Kdo pa je Jezušček, teta?”

V kuhinji je nekaj čudno zaropotalo. Nisem vedela, če me je bolj dirnilo ropotanje iz kuhinje ali otrokovo začudeno vprašanje. Nisem se znašla. Pa je že bilo drugo vprašanje:

“Teta, kdo je pa Bog?”

Ne vem, če mi je bilo še kdaj tako nerodno in sem bila v taki zadregi. Rešila me je mati, ki je poklicala iz kuhinje:

“Gospodična, čaj je pripravljen, kar sem se potrudite, bo najbolj po domače.”

Otroka sta ostala v sprejemnici pri drevescu, nič nisem pazila, kaj sta naredila z jaslicami. Molče sem sedla k čaju in neznano čudno mi je bilo pri srcu. Sklenila sem, da ne bom nič več rekla in se čimprej poslovila.

Pa je mati sama začutila, da mora pojasniti.

“Veste, gospodična, v Avstraliji je vse drugače kot je bilo doma. Nič ne učim otrok božjih reči, saj jih bodo v šoli učili. Seveda v angleščini. In to je tisto. Kaj bi jih mešala s poukom v našem jeziku, ko bodo v šoli vse drugačne besede. Sama ne vem, kakšne so. To se mi zdi najbolj pametno. Vi se čudite, vidim, zakaj o jaslicah nič ne vesta. Se boste že še navadili, kako kaže v tuji deželi.”

Nič nisem rekla, premalo sem bila še znana v njeni hiši. To pa rečem, da mi je čaj redko kdaj tako malo teknil, čeprav je bilo v njem sladkorja skoraj toliko kot tekočine. In tudi po rumu je prijetno dišal.

SILVESTROVANJE

I. Burnik

*Na eks izpraznjen je bokal —
Nemirino kolo v temi
zabeleži zadnji utrip — nihaj.
Čas se je razklal!*

*Čemu je vse tako napeto,
kaj zdaj se mesi?
Vrski, kriki in objemi . . .
Neopazno staro v novo leto
se prevesi.*

*Začnimo srečno —
v božji moči —
za življenje večno.*

*Silvestrovo nocoj,
nocoj si narod moj
zdravice toči.*

mož in žena

Dr. Ivan Ahčin:

SOCIOLOGIJA

O družini

Ljubezen v zakonu

POLEG SPOLNEGA NAGONA, ki išče osebnega ugodja, je Stvarnik podaril človeškemu srcu tudi resnično ljubezen, ki se be pozablja, ki se je zmožna popolnoma žrtvovati za druge, ki človeka dviga nad njegovo telesno naravo. Zaživi v človeku kot odsev one neskončne božje ljubezni, katero ima Stvarnik do svojih stvarí.

Ljubezen, ki jo je treba razločevati od gole spolne privlačnosti, hrepeni po bližini in posesti ljubljenega bitja. Njegova navzočnost ji je ljuba in draga, hotela bi se zanj žrtvovati, doprinesiti plemenito, nesebično odpoved, a predvsem bi hotela z ljubljenim bitjem biti in ostati popolnoma in vedno združena. Kdor resnično ljubi, ne živi več samemu sebi, ampak živi za ljubljenega. V njem najde ravnotežje in lastno izpopolnitev. Nasprotno pa je telesna, čutna ljubezen popolnoma naravnana na zadovoljitev osebnega čutnega ugodja tistega, ki jo občuti.

Resnična ljubezen se tem bolj razžari, postane tem bolj plodna in rodovitna, čim bolj se človek osvobodi suženjskega gospostva nagonov. V dveh lepí dušah more biti neizčrpen vir medsebojnega bogastva. Pri njej je človek dvignjen v dostojanstvo človeške osebnosti kot resnična podoba božja.

Zakonska ljubezen pomenja tako že sama po sebi izredno notranjo vrednost brez ozira na veliko korist, ki jo imata od nje zakonca, ki ju druží, in družba, kateri služi.

Toda njena notranja sila sega mnogo dalje, ne samo do trenutnih koristi zakoncev. Kajti hoče se darovati, hoče se žrtvovati kar najbolj popolno, Izven lastne osebnosti in osebe ljubljenega bitja išče svojo končno smotrnost. Zato zakonska ljubezen hrepeni po očetovstvu in materinstvu kot svojemu namenu in zadnjemu cilju. Hoče posredovati, hoče darovati novo življenje v zvezi z ljubljenim bitjem. S tem se ljubezen med ljubečima ne zmanjša, ampak celo poveča. Vezi, ki vežejo zakonca, zadobe z rojstvom novega bitja, ki je sad njune ljubezni, šele svoj bistveni značaj.

Ljubezen med zakonci, ki je plemenita in po pameti usmerjena za namen zakona, se ne more enačiti s tako imenovano "svobodno ljubeznijo", pri

kateri ni volje ne za resnično in pošteno zakonsko zvezo, ne volje in pogojev za ustanovitev družinske skupnosti.

Vzvišenost zakonske zveze

Bogastvo in globina zakonske zveze nam razodeva, da je res božja ustanova. V njej vidimo sledove božje modrosti, ki je v skrbi za človeka in njegovo srečo znala razne vrednote in različna človeška nagnjenja tako naravnati, da najdejo v zakonski zvezi svojo zadovoljitev in spopolnitev. S to božjo ustanovo je zavarovana čast. Človekova ljubezen najde v zakonu svoj najčistejši izliv, zakonca svoje varstvo in pomoč, otroci rejo in vzgojo, a družba neizčrpno zakladnico vedno novih moči. vedno nove mladosti.

Pri tem pa vendar ostanejo tostranska teženja čutne narave modro podrejena višjim, duhovnim ciljem. Celó čisto čutna ljubezen more postati v zakonu po božji previdnosti orodje očetovstva in materinstva in more na ta način — dvignjena na višjo stopnjo — služiti za npravstveni dvig in notranjo izpopolnitev zakoncev.

Poduhovljena ljubezen — edino trajna

Krščanski zakonci se bodo prizadevali, da bodo dovoljene čutne užitke v zakonu uživali tako, kot je v božjem načrtu. Ne bodo pozabili, da čutne ljubezni ne obvaruje pred naveličanostjo in nasičenostjo rafiniranost užitkov, ampak edinole duhovnost. Ljubezen, ki v zakonu umrje, je bila le telesna, počutna ljubezen. Poduhovljena ljubezen je edino trajna in ostane, ko so se telesni užitki že preživeli. Krščanski zakonci se ne bodo vdajali čutni sli le zaradi nje same, ampak s plemenito željo, da darujejo družbi vrlih državljnov in Bogu nova srca, ki ga bodo ljubila.

V tem plemenitem hotenju bosta zakonca našla mnogo sreče in resnična trajna ljubezen jima bo dana kot nameček za vse življenje.

MOHORJEVKE SO PRIŠLE!
ZELO LEPE!

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

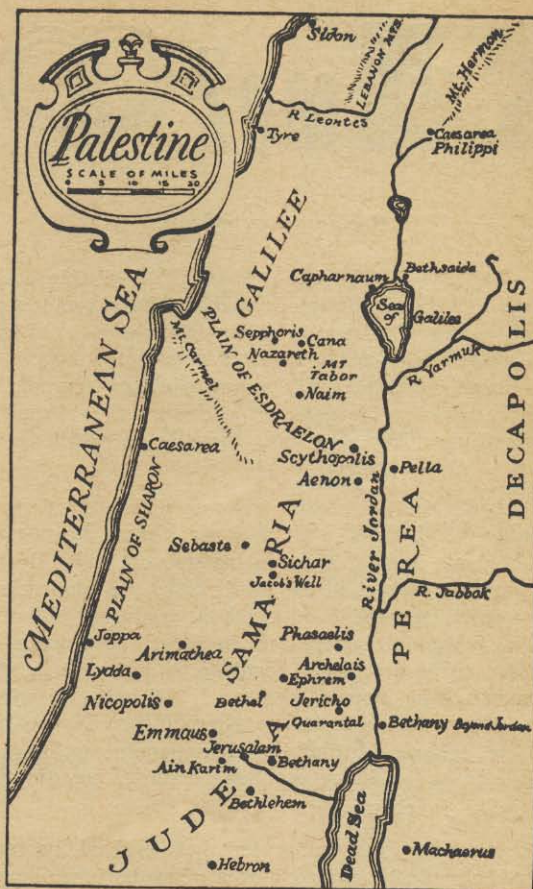
ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi, moramo Kristusa kar najbolje poznati!

VIHAR NA MORJU

Ko se je tisti dan zvečerilo, jim je rekel (svojim učencem): Prepeljimo se na drugo stran! In pustili so množico ter ga odpeljali s seboj v čolnu, kakor je bil; in še drugi čolni so bili z njim. In nastal je silen vihar in valovi so pljuskali v čoln, tako da je čoln že zalivalo. On pa je bil na krmi in je na vzglavnici spal. Zbude ga in mu reko: Učenik, ti ni mar, da se potapljam?

In vstal je, zapretil vetru in rekel morju: Utihi, umiri se! In veter je ponehal in nastala je velika tišina.

In rekel jim je: "Kaj ste tako boječi? Kako da še nimate vere?"

In prevzel jih je velik strah in so govorili med seboj: "Kdo je neki ta, da sta mu pokorna veter in morje?"

NA GALILEJSKEM (TIBERIJSKEM) JEZERU

Nenaden vihar na galilejskem jezeru, ki se zaradi velikosti imenuje kar "morje", ni nič izrednega. Jezero leži globoko pod morsko gladino, gori na severu se pa dviga gorovje Hermon. Visoka razlika v temperaturi povzroča viharje. Poročilo na levi je po besedah evangelista Marka. Poročata o viharju tudi Matej in Luka. V bistvu vsi enako, vendar z majhnimi nebitvenimi razlikami. Na primer: Pri Mateju prosijo učenci: Gospod, reši nas, potapljam se! Pri Luku: Učenik, Učenik, potapljam se! Jezusov odgovor pri Mateju: Kaj ste boječi, maloverni? Pri Luku: Kje je vaša vera? — Seveda ni treba misliti, da je od obojne strani padel samo en stavek. Gotovo so učenci še dosti več rekli, ko so Gospoda budili, in tudi Jezus njim v odgovor. Evangelisti so pa zapisali tisto, kar je komu najbolj v spominu ostalo.

Mjsli, December, 1963

JEZUS OZDRAVI OBSEDENCA

Prišli so na drugo stran morja, v Garaško deželo. In brž ko je stopil iz čolna, mu je od grobov sem nasproti prišel človek z nečistim duhom. Bivališče je imel na grobeh in ga nihče ni mogel zvezati niti z verigami; že večkrat so ga namreč bili vklenili v okove in verige, pa je verige raztrgal in okove strl in nihče ga ni mogel ukrotiti. Ponoči in podnevi je bil vedno v grobeh in v gorah in je kričal ter se tolkel s kamenjem. Ko je od daleč zagledal Jezus, je pritekel in padel predenj in zakričal z močnim glasom: "Kaj mi hočeš, Jezus, Sin živega Boga Najvišjega? Zarotim te pri Bogu: Ne muči me." Jezus mu je namreč rekel: Pojdi iz človeka, nečisti duh!

Tedaj ga je vprašal: "Kako ti je ime? "In odgovoril mu je: "Legija mi je ime, ker nas je mnogo." In zelo ga je prosil, naj bi jih ne izgnal iz kraja.

Pasla pa se je tam po gori velika čreda svinj. In duhovi so ga prosili: Pošlji nas k svinjam, da gremo vanje. — In dovolil jim je.

Izšli so torej nečisti duhovi in so obsedli svinje; in planila je čreda, okoli dva tisoč, po bregu v morje in se v morju utopila. Njih pastirji pa so zbežali in razglasili novico po mestu in po naseljih in ljudje so prišli gledat, kaj se je zgodilo.

Pridejo torej k Jezusu in vidijo, da obsedenec, ki je prej imel "legijo", sedi oblečen in je zdrave pameti; in obšla jih je groza. Tisti pa, ki so bili priča, so jim pripovedovali, kako se je zgodilo obsedencu in kaj je s svinjami. In začeli so ga prositi, naj odide iz njihovih krajev.

Ko pa je stopal v čoln, ga je prosil ta, ki je bil prej obseden, da bi smel ostati pri njem. Ali ni mu dovolil, ampak mu je rekel: "Pojdi domov k svojim ljudem in jim oznani, kako velike reči ti je storil Gospod in se te usmilil."

In odšel je ter začel oznanjati v Deseteromestju, koliko mu je storil Jezus. In vsi so se čudili.

ŠE NEKOLIKO POJASNILA

Hudobni duhovi v obsedencu so čutili, da jih bo Jezus izgnal. Lahko jih zapodi naravnost v pekel, česar niso želeli. Hoteli bi ostati v kakem drugem živem bitju, da bi odondod mogli delati ljudem škodo. Svinje v bližini so se jim zdele primerne, pa so prosili vanje. Zakaj so potem svinje zdrle v morje — ali jih niso mogli hudobni duhovi obdržati na bregovih gričev? Morda so jih hudiči nalašč pognali v smrt, da bi iz maščevanja zbudili jezo med ljudmi nasproti Jezusu. Morda je pa Jezus sam tako hotel, da bi končno morali hudobni duhovi izginiti od tam,

V POKRAJINI GADARA

Tudi o tem dogodku, ki je tu posnet po Marku, poročata še Matej in Luka. Govori pa Matej o dveh obsedencih, ki sta prišla iz pustinje, pri Marku in Luku beremo samo o enem. Morda je Jezus samo enega ozdravil, Matejevo poročilo tega ne izključuje, pa sta dva evangelista o drugem molčala. Morda pa tudi zato, ker je očitno, da je le eden od obeh prosil Jezusa, da bi smel ostati pri njem. V bistvu se pa spet poročilo vseh treh ujema, ie da je Matejevo dosti krajše.

V evangelijih je vsega skupaj osem poročil, ki omenjajo izgon hudih duhov na Jezusovo povelje. Z imenom pa ni noben obsedenec naveden, tudi ta v Gadari ne, le Marija Magdalena je izjema. Samo v dveh primerih je izgon opisan v podrobnostih. Tako tukaj in pozneje ob epileptičnem dečku blizu Cezareje Filipove. V obeh primerih se prav Marko spušča najbolj v podrobnosti. Gotovo se mu je zdela Jezusova oblast nad hudobnimi duhovi najbolj prepričevalen dokaz, da je Sin božji, pravi Bog. Sodil je, da morajo tudi bralci tako čutiti. Pisal je svoj evangelij za pogane.

Ko pravi evangelist, da je obsedenec bival "v grobeh", je to verjetno toliko kot v skalnih votlinah, ki jih je tam še danes dovolj. Ime "legija" pomeni, da je obsedlo siromaka veliko število hudičev, ne le eden. Obsedenje je pomenilo, da je človek izgubil oblast nas svojimi telesnimi in duševnimi zmognostmi ter je moral ravnati tako, kot ga je vodil hudič. Obsedenec sam je pa lahko vseeno brez greha in začasna hudičeva oblast nad njim še nikakor ne pomeni, da bo pogubljen. Bog dopušča tako moč hudobnemu duhu, da se ljudem bolj očitno pokaže, kako velik revež je šele človek, ki se prostovoljno zaplete v hudičeve mreže in se mu preda tudi z dušo — človek s prostovoljnimi smrtnimi grehi.

Judje niso smeli jesti svinjskega mesa in tudi niso vzdrževali svinjskih čred. Toda na vzhodni strani Galilejskega jezera — v Deseteromestju (Decapolis) — so po večini živeli pogani in se lahko bavili z rejo svinj ter prašičev.

saj v utopljenih svinjah niso mogli imeti opore za svoje pogubno delovanje.

Ali pa je bilo "lepo" od Jezusa, da je ljudem pogubil tako množino hranilnih svinj? Bil je Bog in kot tak imel vso oblast nad vso zemljo in njenimi dobrinami. On je lastnik vsega. S tem, kar je tu storil, je imel svoj poseben namen. Vsi njegovi notranji nameni nam niso vedno razložljivi in do dna umevni. Vsekakor nesreča za ondotne prebivalce ni bila večja, kot bi bil kak potres ali drugačna naravna nezgoda, ki jih Bog dopušča in ima z njimi svoje namene in načrte — v končno duhovno dobro človeškemu rodu.

Čipka ...

(s str. 359)

★ Tu je naš božični spored za 1963.

MELBOURNE: V **soboto (21. dec.)** spovedovanje od 7 — 9 v hrv. cerkvi, Clifton Hill.

V **torek (24. dec., božična vigilijska)** spovedovanje od 4 — 6 popoldne v cerkvi St. Francis v mestu in istočasno v hrv. cerkvi v Clifton Hillu. Od 9 ure zvečer dalje v kapelici Marije Pomagaj v Kew, nato **POLNOČNICA** na prostem za Baragovim domom.

Na **sveti dan (sreda 25. dec.)** zvečer ob pol osmih pete litanije z blagoslovom pri Mariji Pomagaj v Kew.

V **soboto (28. dec.)** prilika za sveto spoved pri sv. Frančišku v mestu od sedmih zvečer dalje.

Novo leto (sreda 1. jan.) slovenska maša ob pol dvanajstih v hrv. cerkvi v Clifton Hillu. Spoved pred in med mašo.

ST. ALBANS: Spovedovanje v ponedeljek (23. dec.) od 7:30 dalje.

V nedeljo po božiču (29. dec.) pete litanije z blagoslovom ob pol petih popoldne.

GEELONG: Spovedovanje v ponedeljek (23. dec.) od 7 — 9 zvečer v cerkvi sv. Družine, Separation St. Bell Park.

BALLARAT: Spovedovanje v petek (20. decembra) od 7 — 9 zvečer v stolnici sv. Patrika.

MORWELL, Gippsland: Slovenska maša na nedeljo 22. decembra ob 7:30 zvečer v cerkvi Srca Jezusovega. Božično spovedovanje od 6:30 do maše.

ADELAIDE, S.A.: Prilika za slovensko spoved od dveh popoldne dalje v cerkvi Srca Jezusovega, Hindmarsh (Port Rd.). Ob štirih slovenska božična maša z blagoslovom.

BONEGILLO bom obiskal pred prazniki.

KOT NOCOJ ...

Marija Brenčič

*Kot nocoj lepo bilo ni
še nikoli —
v radosti srce mi plaka,
vriska v boli.*

*Vsi spomini, ki so zdavnaj
že zbledeli,
so nocoj mi v srcu znova
oživeli.*

*Vsa boleost, ki mlado srečo
je kalila,
se mi je nocoj v otožno
pesem zlila.*

*Vsa sproščena duša tiho
je vzdrhtela
v pesmi, ki ne bo nikoli
izzvenela ...*

*V radosti srce mi plaka,
vriska v boli —
kot nocoj, lepo bilo ni
še nikoli ...*

NESPEČNA NOČ

I. Burnik

*Lunin molk ledeni me preganja
iz širjave v celico mrakotno.
Čudne v srcu čutim boli, potno
brišem čelo — legnem — spanja*

*od nikoder ni, in pod pretvezo
misel vrta, me mori in davi.
Plašen drgetam, po trudni glavi
si potegnem ogrinjala pezo —*

*V biserih se mesec pozrcali,
v snu pa slišim trpek up piščali:
O, ko bi vsaj tale postelj bela,
bedno dušo mi čez noč ogrela!*

Izpod Triglava

V LJUBLJANI JE UMRLA zelo znana in zelo učena uršulinka M. Pia Garantini. Dočakala je 71 let. Bila je menda edina uršulinka z doktoratom iz filozofije. Pred vojno je bila profesorica na uršulinski gimnaziji za dekleta, veliko je pa tudi slikala. Slikarstva se je naučila v visoki umetniški šoli v Benetkah. Po vojni, ko ni smela več poučevati v šolah, se je bolj in bolj posvečala slikarstvu. Mnoge njene slike, tako piše mesečnik DRUŽINA, "krasijo domove in cerkve doma in v tujini in na banderih spremljajo Gospoda ob procesijah." Da je to res, vemo tudi v Avstraliji. Saj je prav blagopokojna M. Pia naslikala cerkveno bandero s podobami Marije Pomagaj ter sv. Cirila in Metoda našim rojakom v Brisbanu. To se je zgodilo pred nekaj leti po posredovanju dr. I. Mikule. Naj njena velika duša uživa obilno plačilo pri Bogu!

"SEDEMLETKO" za uresničenje komunističnih načrtov si je zamislila partija in bo menda kmalu razglašena. Med drugim gre za to, da se v prihodnjih 7 letih izvrši tako zelo zaželena "preobrazba vasi". Kmet je pač največji kamen spotike na poti do izvedbe komunističnih načrtov. Nujno ga je treba ne samo ovirati pri obdelovanju lastne zemlje, treba ga je naravnost razlastiti. Kmet ima na ponudbo kar tri vrste "dogovorov" s komunistično vlado. Lahko svoje posestvo podari "skupnosti", lahko ga proda, lahko ga prepusti samo v "zakup". Pod raznimi pogoji kmečkim ljudem po vsaki teh treh potih obetajo toliko odškodnine, da jim ne bo treba umreti — dokler bodo pač živeli. Na vse načine pa režim ustvarja okoliščine, ki kmata silijo v eno ali drugo teh poti.

ORNE ZEMLJE IMA SLOVENIJA okoli 100.000 hektarov. Od te zemlje si je do leta 1960 režim prilastil 12.000 ha, V naslednjih dveh letih dodatnih 18.000 ha. Letošnje "pridobivanje" seveda še ni zaključeno, vse pa kaže, da bo spet vsaj 18.000. Po tej poti niti ni treba "sedemletke", slovenska vas bo "preobražena" skoraj mimogrede. Ker pa režim nima poželenja po hribovskih njivah, ki jih ne more s stroji obdelovati, bo menda po sedmih letih vsaj kje pod oblaki še ostala sled o podobi nekdanjih slovenskih vasi.

Misli, December, 1963

"MOST" — nova slovenska kulturna revija — je napovedana. Prva številka izide v pričetku decembra z letnico 1964. Izhajal bo MOST štirikrat na leto v Trstu. Uredniki so Vinko Beličič, Lev Detela in Aleš Lokar. Namen revije je "biti prepotreben most med tradicijo in moderno, most med starejšimi in mlajšimi, most med svetom in nami samimi. Borila se bo za duhovni, socialni in verski prerod slovenskega človeka v današnjem vedno bolj posvetnem življenju." — Tako nekako vedo povedati o reviji predhodna poročila.

V HORJULU je sezonski delavec iz Bosne Ramo Dizdarevič kar nekako na lepem zabodel do smrti polkovnika vojske Miroslava Remškarja. Ob sodili so ga na smrt z ustrelitvijo. Dogodek je vzbudil med ljudmi po vsej Sloveniji veliko razburjenje, v čemer je prišel predvsem do izraza odpor zoper sezonske ljudi z juga. Tudi tisk je vprašanje obravnaval. Dopisniki so se zgražali nad moralno propalostjo naših dni in vsaj indirektno metali krivdo na južnjake. Drugi so te zagovarjali, češ da v Sloveniji ne najdejo primerne stanovanj, družbe itd. Iz vsega se da razbrati, da dogodek v Horjulu ni bil prvi te vrste. Doslej pa sodišča niso odmerjala smrtnih kazni. Ljudje namigavajo, da je Dizdarevič zato dobil kazen s kroglo, ker je umoril prav Remškarja, ki je bil goreč partizan in sploh precejšnja komunistična umara.

POTRES JE BIL V LJUBLJANI dne 15. novembra v zgodnji jutranji uri. Biti je moral precej rahel, zakaj o škodi ali žrtvah ni poročil. Ugotovili so, da je bilo središče potresa nekje v savski dolini kakih 18 km od Ljubljane.

Ni bilo treba blekniti

Fant je bil dogovorjen z dekletom, ne pa še z njenim očetom. Odlašal je in odlašal. Dekle ga je priganjalo: Stopi že vendar k očetu in blekni!

Končno se je odločil. Obstal je pred očetom in se je strašno nerodno počutil. Popraskal se je za ušesom in rekel:

"Oče, rad bi vam nekaj bleknil!"

Mož ga je gledal, pa fant ni vedel naprej. Bleknil je oče:

"Če bi bil jaz naša punca, bi ti ne meni ne njej ničesar ne bleknil. Ko si taka mevža, bi te niti ne pogledal ne. Ker je pa naša punca drugačna kot bi bil jaz, sem ji že davno bleknil, da naj ti blekne ja, jaz ne bom nič zoper to bleknil. Spravita se mi pred oltar in že vendar enkrat bleknita, kar je tam blekniti treba!"

Z Vseh Vetrov

SLOVENCİ V RIMU so imeli dne 27. oktobra lepo uspelo komemoracijo za pokojnim ljubljanskim nadškofom Antonom Vovkom. Udeležba je bila nepričakovano velika. Zanimivo je, da sta na njej nastopila oba slovenska škofa, mariborski Držečnik in ljubljanski Pogačnik, ki se mudita v Rimu na vatikanskem koncilu. Obujala sta spomine na rajnega nadškofa in opisovala njegovo težko pa uspelo delovanje. Škof Pogačnik je med drugim poudaril, da nobeden Prešernovih sorodnikov ne živi dolgo, kakor tudi sam pesnik ni. Nadškof je vedel, da mu nobeno zboljšanje dolgotrajne bolezni, ki se od časa do časa pojavi, ne odrija bližnje smrti. Zato si je že zgodaj letos uredil vse za smrt in predpisal način posmrtnih obredov ter pogreba. Mariborski škof je povedal to zanimivost: Leta 1945 sta on in rajni nadškof, tedaj le generalni vikar, oba istočasno zvedela, da sta odločena za škofovsko posvečenje. Obema je pa bilo strogo naloženo, da morata za nekaj časa o tem molčati. Še tisti dan sta skupaj obedovala, vsak zase je vedel, da bo v kratkem škof, drug za drugega pa ne. Molčala sta, dokler ni prišlo v javnost.

PREDSEDNIK KENNEDY ni bil brez napak in je moral požreti dobršno mero kritike od raznih strani. Nihče mu pa ni mogel odrehati izrednega poguma, ki je dajal vsemu njegovemu delu posebno barvo in značaj. Če je po dobrem premisleku uvidel, kako je treba v tej ali oni zadevi postopati, se ni dal ostrašiti nobenim očitkom in črnogledim prerokom. Ako je pa spoznal, da je napravil napačno potezo, je priznal svojo napako tudi pred vso javnostjo, če se mu je zdelo potrebno, in vzel krivdo gladko nase. Zato je veljal pred vsem svetom kot človek odlične in odločne močnatosti — in to ni majhno priznanje. Možat in pogumen je bil kot v drugih zadevah tudi v zadevi svoje vere. Niti za trenutek ni nikoli skrival pred komerkoli, da je veren katoličan. Pred svetom se je njegova resna vernost najbolj očitno kazala ob nedeljah, ko je redno hodil k maši, pa naj so bile okoliščine take ali take. In to je delal kot nekaj samo po sebi razumljivega, brez razkazovanja, brez trkanja na prsi. In ta duh mirne in naprisljane močnatosti in iskrene vestnosti je vodil vse njegovo življenje. V kratki dobi svojega stojišča na svetovni pozornici je brez dvoma tudi katolištvo dvignil v oči širokega sveta na stopnjo večje veljave. Ni čudno, da je samemu sv. Očetu ob Ken-

nedyjevi smrti prišla iz ust beseda, ki je morda nekoliko po propagandi zadišala: Katoliška Cerkev je ponosna na prvega katoliškega predsednika Amerike . . .

"AMERIKA JOKA ne le nad nasilno smrtjo svojega velikega predsednika, joka tudi nad samo seboj". Te besede so pravkar prišle preko radia v programu znanega "World Report". Predsednik najvišjega sodišča je izrekel prepričanje, da krivda groznega umora ne pade samo na zaplotnega napadalca, ampak si mora vsa Amerika izpraševati vest, zakaj je moglo do te strahote priti. In izpraševanje vesti daje odgovor: Zato, ker Amerikanci vse prelahko vzamejo dolgo vrsto grdobji, ki se v njenih mejah gode. Najrazličnejša nasilja, sovražnosti, krivice, spodrivjanja, natolcevanja in nazadnje umori — kako z mirno vestjo poprečen Amerikanec vse to prenese in kar hitro pozabi. Ljudje nič ne pomislijo, da odgovornost za te grdobije nosijo vsi, nosi skupnost, z njo pa vsak posebej, ki ne stori svoje dolžnosti in ne migne s prstom za pobiljanje samega sebe in vsaj svoje najbližje okolice . . . Ali se ne sliši vse to, kot da mrtvi Kennedy z onega sveta kliče Ameriki z besedami Kristusovimi, ki govori Jeruzalenčankam na osmi postaji križevega pota: Ne jokajte nad menoj, ampak nad samimi seboj in svojimi otroki . . .

POPAČENO MIŠLJENJE mnogih navidezno "dobrih" ljudi, ki se dajo voditi trenutnemu navalu čustev, ne pa treznemu in možatemu premisleku, se je pokazalo ob nasilni Kennedyjevi smrti še marsikje, ne samo v Ameriki. Prav v neposredni bližini tu v Sydneyu je bilo slišati, kako so zaplotnega napadalca preklinjali in mu želeli, da bi ga čimprej "hudič vzel". Kakor da se s takimi željami da kaj popraviti! Gotovo je tisti človek, ki je zaplotnika naslednji dan ustrelil, tudi sam slišal v svoji okolici take želje — pa se je odločil, da jim ustreže . . . In res se je potem našlo dosti ljudi, ki so mu ploskali. Kakor da se da en grd umor popraviti z drugim, ki je sicer nekam "lepši", pa vendar neodgovoren umor. To se pravi hudiča izganjati z belcebubom. Gotovo je Kennedyjev morilec zaslužil najhujšo kazen, ki jo premore človeško sodišče, toda kazen bi se morala izreči po zakonih, ne po svojevoljnosti tega ali one-

ga. Pač ni samo Amerika, ki ima dovolj vzroka "jokati nad seboj" — kar ves svet in mi vsi z njim se vsaj na prsi potrkajmo, če že do solz ne moremo priti.

"GLAS NARODA" se je imenoval slovenski časopis v New Yorku, ki je izhajal 70 let in je bil nekoč najbolj znan in priznan slovenski časnik v Ameriki. Mnogi ameriški Slovenci so ga radi naročali svojem v domovini. Izhajal je dolga leta kot dnevnik, pozneje samo kot tednik. Stroge načelne linije ni nikoli imel. Smatral se je za "liberalno" glasilo. Kot tak je znal hudo udarjati po "klarikalstvu", če mu je pa kazalo, se je zavl tudi v plašč vernega katoličana. Po zadnji vojni se je pod uredništvom Ane Krašne opredelil za titovstvo in mu ostal zvest do konca. Njegov konec je prišel dne 24. oktobra 1963, ko je urednica obja-

vila, da zaradi finančnih težav lista ne more več vzdrževati. Naročnikom je priporočila, naj se naroče ne "Prosveto" v Chicagi — bivše socialistično glasilo, zdaj pa že dolga leta komunistično . . .

OB IMENU JOHNSON, ki ga nosi novi ameriški predsednik, so se zgodovinarji spomnili, kaj se je zgodilo pred 98 leti. Takrat je padel zaplotniško umorjen pač najslavnejši ameriški predsednik Abraham Lincoln. Za njim je prevzel predsedništvo njegov podpredsednik, ki se je tudi pisal Johnson, samo ime mu je bilo Andrej. Kot predsednik je imel strašne težave in se je komaj komaj obdržal na vladi. Današnji Johnson ima do prihodnjih volitev samo pičlo leto časa, da se izkaže, če je podobnost z onim Johnsonom samo v imenu — ali še v čem drugem.

Tunjice pri Kamniku

Z BENGALSKIH POLJAN

NAJPREJ ISKRENA VOŠČILA vsem rojakom v Avstraliji za prav lep BOŽIČ in srečno novo leto. Mojim misijonskim prijateljem in podpornikom pa še prav posebej. Kako me je razveselil najnovejši dar v znesku **sto funtov**! Tisočera hvala! Po veliki večini ste darovalci "neimenovani", pa to samo pred svetom. Dragi Bog dobro pozna vaša imena in jih je gotovo v knjigi življenja posebej podčrtal. Vaš dar mi je poslal p. Bernard, urednik tako lepih MISLI — prisrčna hvala za trud!

INDIJA-KOROMANDIJA ni kak zemeljski raj. Čeprav je v Indiji zasidral krščanstvo že apostol Tomaž leta 52, po Kristusu in je svoboda izpovedovanja vere tu po ustavi zagotovljena, Cerkev počasi prodira s vojimi nauki. Mnogim Indijcem je krščanstvo še vedno "tuja vera", ki ni v skladu z indijsko tradicijo. O Jezusu in njegovem nauku ter zgledu še kar radi slišijo. Da je pa treba z vero v Jezusa sprejeti tudi velike verske resnice — dogme — ki jih je Cerkev sprejela od Kristusa, to jim nerado gre v glavo. Vprašam izobraženca, ki smatra našo vero prav zaradi naštevavanja verskih resnic za nesprijemljivo, kako more na drugi strani verjeti v dolgo vrsto indijskih božanstev in verskih ceremonij, pa mi reče: To je vse samo nekaj zunanjega, naša tradicija. Resnično vero imamo pa le v srcu in ta je v enega nespremenljivega Boga. To je pa tudi zadosti. — Končno je tudi to že nekaj uspeh, saj so do tega spoznanja prišli pod vplivom krščanstva. Ni še prav veliko, prvi korak je pa le narejen, ali ne?

NACIONALNO POBARVANO mora biti vse, kar je Indijec pripravljen sprejeti. Svojih bogov in božanstev se drži, ker so pač indijski, resnične vere vanje nima. Če najde Indijec kaj dobrega v čemerkoli, kar prodre v Indijo od drugod, mora biti najprej kakorkoli povezano z Indijo, drugače ni sprejemljivo. Vzemimo mene samega. Po večini

P. Stanko Podržaj,
Chandernagore,
Indija

me imajo za dobro "pridobitev" iz tujine in mi otroci in celo odrasli pravijo kar "bog". Torej sem eden od mnogih "božanstev", ki sicer ne spadam na njihove oltarje, samo v njihovih srcih imam tako veljavo. Kako je pa do tega moglo priti, mi je "razložil" vseučiliški profesor, ki mi je rekel: Father, trdno sem prepričan, da ste vi bili v enem svojih prejšnjih življenj pravi Indijec . . . Tako torej! Da imam indijsko državljanstvo že precej časa, sem vedel. Zdaj so mi začeli pripisovati še indijsko dušo! Kot tak sem pa zares "sprejemljiv". Krščanstvo, ki ga oznanjam, pa nima preveč indijske duše — je pač za vse ljudi — torej le počasi poganja korenine med tem ljudstvom . . .

USPEHI — V BOŽJIH ROKAH. Nekaterim misijonarjem božji vinograd bogato obrodi. Z Japonskega je eden pisal: Velikokrat sem se mnogo trudil, pa nobene ribe ujel. Spravil sem trnek in ribiško palico, pa sem zapazil ribo, ki se mi je zvijala pri nogah . . . Drug pa piše od nekod: Dobrotniki mi očitajo, da nimam uspehov. Podpirajo me in darujejo za moj misijon, pa se jim zdi, da se vera v mojem misijonu vse prepočasi širi. Ne zavedajo se težav. Poganski svet je na glavo postavljen svet. Praznoverje in ves način življenja je dostikrat nepremagljiva ovira. Potem pa prepad med domačini in misijonarjem! Namreč v mišljenju in čustvovanju. Pa saj je naš stari indijski misijonar, Baragov sodelavec v Ameriki, Franc Pirc, svoj čas zapisal:

Takole misijonarju gre . . .
Drugega nič nisem odnesel,
kakor žuljeve pete.

DOSTAVEK: K daru 100 funtov, ki ga omenja p. misijonar, so poleg "neimenovanih" prispevali naslednji, ki niso prepovedali navesti imen: Marija Valenčič, Martin Pirc in Marica Podobnik. Bog povrni!

Iskreno priporočam, da bi se še drugi spomnili p. misinarja o BOŽIČU — ali kadarkoli. — **P. Bernard.**

SLOMŠKA NA OLTAR

P. Odilo, namestni postulator

ŽE PRVI SLOMŠKOV ŽIVLJENJEPISEK Kosar je zapisal

"Slomšek še vedno raste in bo rastel, dokler ne izraste iz njega svetnik, ki ga bomo častili na oltarjih".

Leta 1936 je slovensko ljudstvo izročilo mari-borskemu škofu Ivanu Tomažiču skoraj pol milijona podpisov s prošnjo, naj bi Cerkev Slomška prištel svetnikom.

Svetovna vojna je delo za ta visoki cilj ustavila. Po vojni se je nadaljevalo in lani preneslo v sam Rim. Slovenec dr. Franc Šegula je postal postulator. Živi v Rimu. Njegova naloga je, da pospešuje delo rimskega odbora in vzdržuje stike z verniki, zlasti Slovenci. Priporoča nam molitev za Slomškovo beatifikacijo in zbira darove za pokritje stroškov. Podpisani je njegov namestnik za Avstralijo.

Pismo z zahvalo: "Rada bi izpolnila obljubo, ki sem jo naredila, ko sem prosila božjega služabnika Antona Martina za pomoč v težki zadevi in sem bila uslišana. Bila sem zelo bolna in skoraj nisem mogla več hoditi. Zdravniška pomoč mi dolgo ni nič koristila, dokler ni priskočil na pomoč Slomšek. Zdaj lahko spet hodim in opravljam svoja dela. Naročam sv. mašo v zahvalo in darujem za Slomškovo zadevo £5. — Marija Habor, Queen-beyan."

Naj bi dobra žena našla mnogo posnemovalcev!

V BOŽIČNI NOČI

Ivan Zorman

Nad nizko skromno posteljco
je zbor krilat priplaval
in Dete z rajske pesmice
tajinstveno uspaval.

Sam Oče Bog se veseli,
ko gleda sladko spanje,
in lepi modri glavici
navdiha zlate sanje.

In Materi drhti srce,
ko srečna gleda Dete,
ročice boža mu mehke,
poljublja ličic cvete.

Daruj nam, Dete spet nocoj,
dih Tvojega poslanstva,
razlij nam v srca topli soj
blažilnega krščanstva!

Obudi nam nocoj spomin
na dni mladostne sreče,
ko blesk božičnih veličin
nas mamil je ljubeče.

Vtolaži naših src nemir,
odženi mrak bridkosti,
naj Tvoja blagovest bo vir
neskaljene radosti.

Chicaški Slovenci so z velikimi slovesnostmi obhajali "SLOVENSKI DAN", ki ga je njim v posebno priznanje uradno razglasil guverner države Illinois. Zlasti ljubko so nastopili otroci v narodnih nošah.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Pomlad je lep čas

Jzz immam rada pomlad. Je lepo vreme in rožice cveto. Trava zeleni in mi se lahko igramo. Sonce lepo sije in ptičke pojejo. Ptičke so zadovoljne s pomladjo. Tudi jaz sem zadovoljna. Imamo lep dan in nebo je tako svetlo in modro. Pisala sem tudi sv. Miklavžu in zdaj čakam, da ga bom videla, ko pride nas obiskat. Slovensko pisati znam malo. Sem še prav majhna.

Edita Logar, Condell Park, Sydney.

Pismo sv. Miklavžu

Dragi sv. Miklavž! Jaz hodim v slovensko šolo in tam so mi povedali, da nas prideš pogledat. Jaz igram basketball in doma pomagam mami in tatu. V decembru bom šla na slovensko prireditev in tam te bom videla. Hodim tudi k slovenski maši, pa nimam slovenske mašne knjige. Rada bi te prosila za eno. Tako, ki ima tudi pesmi. Pa tudi moji mami prinesi eno, prosim.

Silvica Kariš, Condell Park

Eno leto v slovenski šoli

Bliža se ponovno konec šolskega leta. Delali bomo izpite in se bo videlo, kdo se je kaj naučil. Jaz se trudim in učim, da bi napravil najboljše. Če se bo posrečilo, to ne vem.

Moja sestra pravi, da bo ona najboljša. Jaz pa pravim, da bom dobro zdelal. Vsako jutro se učim slovensko, predno grem v šolo. V slovensko šolo grem rad vsako soboto. Samo takrat ne, ko sem bil bolan.

Učitelj nas uči spoznavati naš rojstni kraj in materinski jezik v besedi in pesmi. V soboto dopoldne pa se grem učiti citre in že znam lepo zaigrati "Na planincih". Tudi pisanje in čitanje mi gre boljše kot lansko leto.

Seveda še mi mora moja mama popravljati, ker se še zmotim in mešam z angleščino. Ko bom zrasel, upam, da bom dobro znal. Zato pa moram vedno rad hoditi v slovensko šolo.

Zvonko Klemenc, slov. šola Cabramatta.

Pomen slovenske šole

Sem hčerka slovenskih staršev. Obiskujem Slomškovo šolo. Mojim staršem je drag slovenski jezik, zato ga tudi jaz želim ohraniti in govoriti. Da je to možno, obiskujem slovensko šolo. Ta šola je nastala na pobudo zvezdnih Slovencev. Želja učiteljev je, da se naučimo čim več slovenskih besed. Učimo se pisati, čitati in govoriti pravilno. Naši učitelji se zelo trudijo. Na žalost pa je zanimanje otrok, še bolj pa staršev, vedno manjše. Učimo se tudi risati. Ako kdo nariše kaj lepega, ga učitelj pohvali. Tudi slovenske pesmi se učimo. Zapeli smo jih že na slovenskih zabavah ter se tako vsaj malo oddolžili učiteljem za neplačani trud.

Leonida Ploj, Cabramatta

Učitelj je večkrat žalosten

Spet je minilo leto slovenske šole. Bilo je bolj žalostno, ker nismo dosti redno hodili, kakor lansko leto. Učitelj je bil večkrat žalosten. Saj se tudi meni včasih ne ljubi iti, rajši bi se šla kopat. Vendar grem, ker se v šoli marsikaj lepega naučimo. Bojim se, da bo učitelj rekel, da je v Condell Parku boljša šola. Lani je bila Cabramatta na prvem mestu. Po novem letu bomo morali biti bolj pridni, da nam ne bo učitelj še nazadnje pobegnili.

Zdenka Klemenc, Cabramatta

Moje prvo pismo

Kar v srcu občutim, to lahko povem. Vesela sem, ker imamo v St. Albansu slovensko šolo. Naš slovenski jezik je tako lep. Želim, da bi vsi otroci hodili v slovensko šolo tako radi kot jaz.

Mjsli, December, 1963

Miklavža bomo šli gledat v Melbourne. Sem zelo vesela, ker se bomo tam srečali z otroci Slomškove šole. Gotovo bo Miklavž vsem kaj lepega prinesel.

Morda bi radi še kaj več brali v mojem prvem pismu, pa bom drugič napisala, ko se kaj več naučim. Lepe pozdrave.

Lilijana Podboj, St. Albans

Slomškovi šoli v Sydney

Smo zelo veseli, da ste se otroci Slomškove šole v Sydneyu spet oglasili v Kotičku. Nam v Victoriji je že vroče postajalo, ko smo morali nekaj časa kar sami pisati. Tudi mi bomo imeli izpit. Pridno se nanj pripravljamo.

Tudi Miklavž nas bo obiskal. Malo se ga boji, ker ve, da smo včasih poredni. Ga bomo sprejeli s pesmijo in muziko, pa nam bo morda vseeno kaj lepega prinesel. Posebno pa upamo, da bo parkeljnem ukazal mir. Lepe pozdrave.

Slomškova šola Melbourne

PISMO SLOVENSKIM OTROKOM

Že zopet trka BOŽIČ na vrata. Naj vam povem zgodbico.

Lep voz se je pripeljal do meje in stražar ga

je ustavil. Izstopilo je dvanajst ljudi — mesecev. Januar in Februar sta bila zavita v debele kože. Za njima se je prikazal Marec z zvončki, trobenticami in vijolicami v naročju. Maj je bil kot lepa deklica, ki je imela v laseh dišečo šmarnico, da je stražar kihnil.

Tako so meseci počasi drug za drugim izstopili. September je imel v roki velik čopič in barve, da bo poslikal drevesa. Nazadnje je iz voza prilezla stara ženica — December. V rokah je držala v lončku posajeno majhno smreko.

Stražar jo je vprašal, čemu nosi s sabo smrekico. Starka je odgovorila:

“To drevesce bo zrastle do Božiča. Takrat ga bodo otroci okrasili in jaz jim bom pripovedovala vedno lepo božično zgodbo. Naenkrat se bo med vejami zazibalo. Angelčki na vejah bodo oživel. Odplavali bodo višje in skupaj z drugimi angelčki zapeli: Slava Bogu na višavah! V jaslicah pod drevesom pa bo ležalo betlehemsko Dete ter se smehljal otrokom okoli drevesca”.

Vsi so se zarli v smrečico v starkinih rokah in mislili na lepi božični čas. Zdaj pa vsem Kotičkarjem, posebno pa otrokom v Melbourne in St. Albansu, želi vesele božične praznike vaša učiteljica.

Anica.

“UMRETI NOČEJO”

ZA “KOROTAN”, akademski dom slovenskih koroških dijakov na Dunaju, imajo naši ljudje še kar zadovoljivo dosti smisla. Spet se je nabrala prilična vsota — iskrena hvala vsem darovalcem. V najkrajšem času bo mogoče odposlati **tretji stotak** — več o tem bo objavljenega v januarski številki 1964.

Darovali od zadnjič:

£ 15-0-0: Stanko Šušteršič — £ 5-0-0: Emil Fretze — £ 3-0-0: Albin Poršek — £ 2-10-0: Zdenka Klepec — £ 2-5-0: Mirko Cuderman;

Po £ 2-0-0: Anton Bulovec, Marija Falež, družina Fr. Valenčič

Po £ 1-0-0: Adolf Vadjnal, Rafael Lavtar, Marjan Prinčič, Franc Kodrun, Lucijan Mozetič, Alojz Žagar.

Zbirka se bo nadaljevala skozi vse leto 1964. Naj bo ponovno toplo priporočena!

Misli, December, 1963

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

£ 2-0-0: Julka Germek;

£ 1-0-0: Franc Danev, Martin Turk, Albin Poršek, Anton Poropat, Jože Kovačič, Frances Jaksetič, Franc Nusdorfer, Milan Govedič;

£ 0-10-0: Janez Kampuš, Rudolf Jamšek, Jože Dekleva, Jože Gorup, Lina Grassmayr, Stanislav Bele.

Iskrena hvala in Bog povrni! SKLAD želi in vošči vsem darovalcem — **še najbolj pa SEBI** — srečno novo leto!

Iz Slovenske Duhovniske Pisarne N.S.W.

Službe božje

Nedelja 15. dec. (tretja v mesecu): **Leichhardt**, sv. Jožef (Roseby in Thornley Sts.) ob 10:30. Pred mašo spovedovanje za božič.

Nedelja 22. dec. (četrti v mesecu):

1. St. Patrick, Sydney, ob 10:30. — Spovedovanje za božič od 9. naprej.

2. Villawood (Gurney St.) ob 10:15. Pred mašo spovedovanje za božič od 9:30 naprej.

3. Hamilton-New Castle v cerkvi kot vedno večerna maša. Pride p. Valerijan. Podrobnosti v pismih.

Torek 34. dec. — božična vigilijs

1. Spovedovanje v Blacktownu popoldne od 3 — 5:30. Na spovednici napis "Visitor". — Spovedovanje tudi v soboto poprej popoldne od — 4 — 5:30, to je 21. dec.

2. Spovedovanje v Paddingtonu (St. Francis) od 6. — 7. zvečer (slovenski napis na spovednici).

3. Spovedovanje pred polnočnico od 9. naprej do 12. Ne odlašajte na zadnji hip!

POLNOČNICA

Kakor lani, tako bo tudi letos naša polnočnica v cerkveni dvorani fare sv. Benedikta na Broadway blizu centralne postaje.

Dvorana bo spet začasno spremenjena v cerkev. Vhod iz ulice Abercromby. Spovedovanje od 9. naprej. Pri polnočnici bo pel tudi moški zbor.

WOLLONGONG

Nedelja 29. decembra (peta v mesecu) je spet vaša. Služba božja kot po navadi ob 5. pop. v katedrali ob morju.

Pred mašo spovedovanje od 3:30 naprej. Pridite dovolj zgodaj!

PO NOVEM LETU

Novo leto 1. jan. 1964 (božična osmina, zapovedan praznik); **Leichhardt** sv. Jožef ob 10:30.

Nedelja 5. jan. 1964 (prva v mesecu): **Blacktown** ob 11:00.

Nedelja 12. jan. 1964 (druga v mesecu): **St. Patrick**, Sydney, ob 10:30.

BRISBANE

Ne vemo še za gotovo, če se dr. Mikula vrne pred božičem. Če se bo, bo gotovo pravočasno uredil za obisk pri vas.

Ako ne, vas bo obiskal za novo leto p. Valerijan in vas obvestil poprej z osebnimi pismi.

NOV SLOVENSKI DUHOVNIK V SYDNEYU

P. Odilo Hajnšek, ki je bil dve leti redni dušni pastir za Slovence v Sydneyu in okolici vse gor do Brisbana, se je dne 28. novembra preselil v Melbourne za pomočnika p. Baziliju. Njegov sedanji naslov je:

BARAGA HOUSE
19 A'Beckett St.
Kew, Vic.

P. Valerijan Jenko je stopil na dosedanje mesto p. Odila in prevzel za njim dušno pastirstvo na označenih ozemljih — vsaj dokler se ne vrne dr. Mikula, o katerem še ne vemo, kje se bo po povratku nastanil. Naslov p. Valerijana, na katerega se obračajte v vseh zadevah dušnega pastirstva, je:

St. Francis Friary
66 Gordon St.
Paddington, N.S.W.
Tel. FA 7043 FA 7044

VSEM ROJAKOM PO ŠIRNI AVSTRALIJI VOŠČIJO BLAGOSLOVIJEN BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 1964 slovenski duhovniki

dr. Ivan Mikula
p. Bernard Ambrožič
p. Bazilij Valentin
p. Odilo Hajnšek
p. Valerijan Jenko.

IZ ROKAVA P. ODILA

Slovenski božični pozdrav radio Sydney

V NEDELJO PRED BOŽIČEM 22. decembra od 7:30 — 8:00 zvečer bo na postaji 2 KY v Sydneyu božična oddaja, za nove naseljence raznih jezikov. Med drugimi boste slišali tudi slovenski božični pozdrav in nekaj naših božičnih pesmi in oglasili se bodo slovenski zvonovi. Ne pozabite poslušati!

Novi zastavi ali banderi

Rojaki seveda poprašujete, kje sta. Odgovor je: Obe prinese v Sydney v januarju enkrat rojak Rihard Bogatec, ki se vrne z obiska v domovini. Ob naslednjem romanju v postnem času bosta nastopili svojo "službo".

Obe zastavi je osebno blagoslovil sv. oče Pavel VI. V dokaz te najvišje blagoslovitve boste na zastavah videli pripeti posebni svetinjici, ki pričujeta, da se je to res zgodilo.

Banderi sta plačani. Upam, da boste sydneyški Slovenci znali ceniti to lepo pridobitev.

Pojasnilo o sv. pismu

Slovenski izobraženec mi je rekel:

"Pater, ali se vam ne zdi, da ljudje po veliki večini premalo poznamo sveto pismo? To je najstarejša in najbolj dragocena knjiga in vsebuje stvari, ki jih nikjer drugje na najдете. Te dni sem si kupil sveto pismo in ga berem. Žal mi je, da šele sedaj."

"Kakšno sveto pismo ste pa kupili?"

"Obe zavezi skupaj v eni sami knjigi, ni preveč debela."

Takoj sem si mislil, da si ni nabavil "prave". Ko sem jo videl, je bil moj sum potrjen. Knjiga je izšla v protestantski založbi v Londonu. Založba izdaja sveto pismo v vseh mogočih jezikih, tudi v slovenskem.

Te vrste izdanja sv. pisma naj katoličan ne bere! Je samo besedilo brez razlage in človek brez bogoslovne izobrazbe lahko mnogo reči napačno razume. Poleg tega protestantje izpuščajo kar cele knjige iz sv. pisma, ki jih je Cerkev razglasila za prave verske knjige. Nekaj mest v ostalih knjigah pa protestantje napačno prevajajo.

V novejšem času skušajo biblični učenjaki vseh krščanskih ločin skupno dognati, kako je treba pravilno prevesti prvotno besedilo sv. pisma v moderne jezike. Vsi poznavalci sv. pisma namreč jasno vidijo, da so se ob prevedbah v novejšje jezike vrinile pomote ali celo namerne potvorbe.

Če se bo posrečilo napraviti tak prevod, da bo sprejemljiv katoliški Cerkvi IN protestantom (vsaj nekaterim ločinam), ga bomo tudi katoličani brez skrbi brali — vendar bo posebna razlaga še vedno zelo potrebna. Po več tisoč letih, odkar so pisali prve knjige svetega pisma, je treba veliko znanja, da človek more vse pravilno razumeti.

Martin Luther je prevedel sv. pismo v nemščino. Ali je nevedoma ali nalašč marsikaj "po svoje" obrnil? Naj bo tako ali tako, eno vemo: Biblični strokovnjak Emser je našel v Luthrovem prevodu okoli 1.300 nepravilnosti, protestant Bunsen jih je našel 3.000. Mnoge teh nepravilnosti (ali "potvorb") zanašajo v druge protestantske izdaje v raznih jezikih — ali naj se še čudimo, da nam Cerkev brani brati take prevode?

Katoliška izdanja sv. pisma

Za svoje vernike Cerkev skrbi, da dobijo v roke izdanja sv. pisma brez potvorb in zraven so dodane nujno potrebne razlage, ki olajšujejo pravilno razumevanje, napačnega pa nas varujejo. Zato ima vsako katoliško sv. pismo, naj bo izdano v tem ali onem jeziku, izrecno potrjenje od postavljene cerkvene oblasti.

Razlaga v teh izdanjih je znanstvena in duhovita, da jo z užitek prebereš in premisliš. Obvaruje te nesrečnih stranskih potov.

Slovenci smo dobili v najnovejšem času nov, kritično obdelan prevod celotnega sv. pisma z mnogimi opombami in potrebnimi pojasnili. Zato ta prevod ni izšel v eni sami drobni knjigi, ampak v 4 zvezkih. Trije obsegajo staro zavezo, četrti pa novo. MISLI so že večkrat razglasile, da je njihov urednik pripravljen posredovati nabavo. Naj bo to na novo toplo priporočeno. Je namreč popolnoma res, da velika večina ljudi sv. pismo premalo pozna — zelo je želeli, da bi ga mnogo mnogo bolje poznali, toda iz knjige, ki je avtentična in ima potrjenje od postavne cerkvene oblasti.

SLOVENSKA PLOŠČA Z BOŽIČNIMI PESMIMI in obredi, izdana v Sydneyu pred dvema leti, je spet na ponudbo. Dobili smo novo zalogo. Kdor hoče v tujini doživeti vesel slovenski BOŽIČ, naj si to ploščo takoj omisli. Cena ji je £ 2-10-0.

Naročajte na naslov: **P. Odilo Hajnšek**, 19 A'Beckett St., Kew, Vic. Ali: **P. Valerijan Jenko**, 66 Gordon St., Paddington, NSW.

NEW SOUTH WALES

Concord — Tak žalosten dovtip nam je pravil šaljev rojak oni dan, da ga je vredno napisati v MISLIH. Že dolga leta dela v Snowy Mountains slovenski fant in dobro služi. Domov pa še ni poslal nobenega groša. Oče mu je že večkrat pisal, kako težko shajajo doma in komaj še zmagujejo strašne davke. Sin pa nič na taka pisma. Končno mu je oče pisal: Pošlji vendar kak denar včasih, da nam grunt ne gre rakom žvižgat. Saj pravijo, da se tam dobro zasluži. — Sinu je seglo pismo do srca in je odpisal: Dragi oče! Zelo rad bi vam ustregel in poslal kakšen stotak, pa kaj, ko imam neprestano izgubo pri konjih. — Očetu je tudi seglo do srca in je odpisal: Ljubi sin! Smiliš se mi, ko imaš tako smolo pri konjereji. Jaz bi ti svetoval, da prodaj konje, ki jih imaš, in se loti kakšnega bolj pridobitnega posla. — Seveda ubogi oče doma ni vedel, kakšne vrste "konjereja" je sinu jemala denar. Tudi tega ni vedel, da bi še precej drugih očetov moralo svojim sinovom v Avstralijo pisati, naj opuste "konjerejo" in se lotijo bolj koristnega posla. Pozdrav — **Pepe Metulj**.

Point Piper. — P. Odilo je torej odšel. Preden je odšel, je razglasil, zakaj odhaja. Zato, da bosta dva patra v Melbournu, v Sydneyu pa tudi dva. In posebej še zato, da ne bosta v Melbournu dva mlada, v Sydneyu pa dva stara. Tako je povedal in tako je tudi res prav. In zdaj, ko je odšel in se ustanovil v Melbournu pri p. Baziliju ter ustoličil v Sydneyu p. Valerijana, je dosegel prav to, kar je hotel. Zdaj sta v Melbournu dva, eden starejši ko drugi, v Sydneyu pa tudi dva — eden mlajši ko drugi. Tako vidimo, da p. Odilo vedno zadene. Tudi kadar ne jemlje iz svojega rokava. — Pozdravlja **Pointpiperčan**.

Cardiff. — Spet je posegla smrt v vrste tukajšnjih Slovencev. Dne 14. nov. je na posledicah ponesrečene operacije umrla Ana Štefe Dekleva, znana tudi pod imenom Ana Govedič. Na žalost so nesrečne okoliščine preprečile podelitev zadnjih verskih tolažil. Pogreb se je vršil na katoliško pokopališče v Sandgate pri Newcastlu. Rajnica je bila doma v Predosljah pri Kranju in je bivala v Avstraliji okoli 12 let. Zahvala gre rojakom, ki so

se udeležili pogreba in darovali denar za stroške. Zbirko je vodil in se briga za vse Avstralijane Mr. Tylee, 29 Francis St., Cardiff. Zasluži iskreno zahvalo. Enako rojak Franc Lampe, 123 Main St., Speers Point, ki se je zavzel za zbirko za križ na grobu rajnice. Naj rajna Ana počiva v božjem miru! — **Milan Govedič**.

Sydney. — Lepo priznanje so dobili pevci našega moškega zbora, ko so bili naprošeni za nastop pred avstralsko javnostjo. O priliki oktobrskega romanja v Marrickville je postal pozoren nanje ondotni pevovodja in jih je povabil, da bi nastopili z drugimi zbori vred na predbožičnih prireditvah v marrickvillski cerkvi in mestni dvorani. Prvi nastop je bil že dne 1. decembra zvečer v cerkvi, kjer so s kora zadonele tri slovenske božične pesmi. Razvrščene so bile med program raznih drugih zborov, odraslih in mladinskih, ki so nastopali drug za drugim. Domala vsi so bili avstralski, poleg Slovencev je nastopil samo še mešani zbor Ukrajincev. Cerkev je bila natlačeno polna in slovenske pesmi so močno ugajale. Seveda pa nismo in še dolgo ne bomo doživeli čudeža, da bi bil zadovoljen s svojimi pevci g. L. Klakočar... Kljub temu **bodo nastopili tudi v mestni dvorani**, prav blizu cerkve, **v sredo 18. decembra zvečer** in jih lahko pridete vsi poslušat — pa še mnogo drugih zborov bo pelo tam. — **Pointpiperčan**.

POGREB V WOLLONGONGU

Od kapi zadeta je umrla v Cringili, NSW, dne 27. nov. 1963 žena in mati **IVANA GRŽELJ**. Dočakala je 57 let. Doma je bila v Malih Ločah pri Hrušici.

Z možem Alojzijem, hčerjo Slavo in tremi sinovi je dospela v Avstralijo leta 1958. Po kratkem bivanju v Sydneyu se je vsa družina preselila v Cringilo, predmestje Wollongonga. Ker so bili že vsi člani družine sposobni za zaslužek, so si hitro omislili lastni dom. Slava je zdaj poročena Trobec in živi v Blacktownu.

Pogreb se je vršil ob lepi udeležbi rojakov iz katedrale v Wollongongu v petek 29. nov. popoldne. Obrede je opravil p. Valerijan iz Sydneya.

Rajnici naj sveti večna luč, nam pa bodi priporočena v molitev.

VICTORIA

Fitzroy. — Z veselje mprejemam MISLI vsak mesec in vse preberem. Rad se nasmejem, kadar j kak dober "vic", kot je bil tisti o meni in p. Baziliju, ali pa oni, ki ga je napisal Pepe Metulj iz Concorda. Uganka ob krompirjih se tudi lepo bere. Jaz mislim, da je bilo v skledi, ko jo je strežnik prinesel v sobo planincem, 27 krompirjev. Tako je pokazalo moje računanje. Sedaj se pripravljam na odhod v domovino, vendar še ne vem, kdaj bo mogoče iti naročat vozni listek. Lep pozdrav uredniku in vsem rojakom, ki radi berete MISLI — **Angelo Parma.**

Pascoe Vale. — Prosim, če bi bilo mogoče poslati nekaj preteklih števil listu MISLI, ki so se mi izgubile. Seznam priložen. Hočem namreč dati v vezavo štiri letnike. MISLI pomesijo tako živo zgodovino avstralskih Slovencev, da so prijetno branje koristno za osveženje spomina. — Ko sem te dni prelistaval stare številke, sem zamišljen obstal pri sliki na platnicah januarske iz leta 1961. Malo manj kot tri leta pozneje — kakšna sprememba! Tega človeka, polnega življenjske moči, vzornega moža, očeta, katoličana, na katerega je

bil lahko ponosen ves svobodni svet, pa ga podere zločinska krogla peklenskih sil. In je odšel ravno v polnem razmahu in uresničevanju krščanskih idealov, ki so mu bili gonilna sila v njegovem kratkem, toda plodovitem življenju. Večni mu bodi velikodušen plačnik! Bralci in bralke MISLI pa sprejmite iskrene pozdrave ter voščila za blagoslovljen božič! — **Jože Grilj.**

Misli, December, 1963

SOUTH AUSTRALIA

Port Augusta. — Odločila sem se, da tudi jaz napišem var vrstic za naš list MISLI. Z mozem ga zelo rada bereva, ker je v njem najti marsikaj zanimivega. Meni so bili prav všeč "Orlovski spomini iz Leščevja" in bi vesela, če bi vbodoče našli kaj podobnega. Je bilo lepo branje. Rada pa tudi rešujem uganke in križanke. Tistih krompirjev je moralo biti v skledi 27, potem se vse lahko izračuna. Rečitev križanke pa tudi prilagam. Prav dobro tudi opazim vselej, ko vam ponagaja nesrečni "škrat". Potem človek ne ve, če je novemu patru, ki je prišel v Avstralijo, ime Peter ali Valerijan. In kaj naj rečem o zakonskem paru **Kodrun — Opec!** Če ima prav škrat, sta se poročila leta 1063 in torej praznujeta letos 900letnico poroke, zaslužita 900 krat več čestitk kot jih morem jaz poslati. Pozdrav vsem! — **Jožica Knez.**

ŠTEFANOVANJE V SYDNEYU!

Oglas na strani 383

"PRI BELEM KONJIČKU"

Sydneyska igralska družina z režiserjem Ivanom Koželjem na čelu nas je s to veselo igro prijetno iznenadila v soboto 16. novembra. To pot se je posrečilo najti zares primeren oder in dvorano, ki so jo gledalci docela napolnili.

Igra je kljub nekoliko burkasti vsebini — ali morda prav zato — dosti zahtevna in to v vsakem pogledu, če izvzamemo odrsko opremo, ki ne zahteva sprememb. Lahko zapišem, da so bili igralci vsem zahtevam nepričakovano dorasli, vse vloge so kar dobro odigrali. Predpisane narodne noše so popestrile prizore na odru, pa tudi ostale maske so bile dobre, deloma odlične. Občinstvo je z vso napetostjo sledilo poteku igre in dajalo duška svojemu zadovoljstvu.

Treba je bilo velike požrtvovalnosti, da je toliko število nastopajočih — okoli 20! — prihajalo k vjam in naštudiralo tako obširen tekst. Vsem in vsakemu posebej čast!

Po dveh letih trdega dela so se igralci izvežbali za močne nastope, narod se pa tudi že zaveda, da je "vredno iti gledat", kadar nas povabijo v dvorano. Upajmo, da kmalu spet! — **Ur.**

Razbojnik Hudopisk

V STARIH ČASIH JE ŽIVEL RAZBOJNIK HUDOPISK. Skrival se je v gorah med skalovjem in v temnih gozdovih. Nekoč, ko je bil zelo lačen, je prilezel iz svojega skrivališča, prišel do samotne poti in čakal v zasedi z napetim petelinom na karabinki.

Zgodilo se je, da je prišel mimo siromašen popotnik s palico v roki in culico na hrbtu.

"Stoj!" je zavpil razbojnik nanj. "Odloži, kar neseš, in pojdi dalje!"

Popotnik se je prestrašil, odložil palico in culico ter odšel dalje. Razbojnik Hudopisk je pobral popotnikovo palico in culico ter vrgel oboje v jarek za skalo. Rekel je:

"To je premalo. Treba je počakati, da se kaj več nabere".

Ni čakal dolgo. Po poti je prišel lovec z dvocevko.

"Stoj!" je zavpil Hudopisk in pomeril na lovca. "Odloži, kar neseš, in pojdi dalje!"

Lovec se je prestrašil, odložil puško dvocevko in brašno ter izginil kot kafra. Hudopisk je pobral puško in brašno, vrgel vse v jarek za skalo in godrnjal:

"To je še vse premalo. Treba je počakati, da se kaj več nabere."

In zopet se je postavil na prežo. Ni čakal dolgo. Kmalu sta prišla po poti dva žandarja.

"Stojta! Odložita, kar neseta, če ne bom streljal".

Žandarja sta odvrгла puške in torbo in sta jo pobrisala. Hudopisk je pobral puške in torbo in se jezil:

"To je še vedno premalo. Počakam, da se kaj več nabere".

Tako je dejal in šel spet na prežo. Kmalu je prikorakala mimo četa vajakov.

"Stojte!" je zavpil Hudopisk na vse grlo. "Odložite, kar nesete, ali bom pa vse postreljal".

Vojaki so odložili puške in telečnjake in zbežali na vse strani. Razbojnik Hudopisk se je zarežal, pobral puške in telečnjake, zmetal vse v jarek za skalo in gornjal sam pri sebi:

"To je še zmerom vse premalo. Počakam, da se kaj več nabere."

Ni čakal dolgo. Mimo je prijahal gluhec.

"Stoj!" se je zadril Hudopisk na vse grlo. "Odloži brž, kar imaš, ali bom pa streljal".

Gluhec ni slišal, jahal je mirno dalje in ni pogledal ne na levo ne na desno. Razbojnik Hudopisk je debelo gledal, pa ni razumel.

"Kaj le to pomeni?" se je spraševal, "Nemara je to poveljnik konjenice, za njim pa kmalu prijahajo četa konjenikov. To bo pa hudo. Bolje bo, če se skrijem. Bežimo, dokler je čas!"

Odvrigel je svojo karabinko, pustil ves plen v jarku in bežal v hosto, kolikor so ga nesle noge.

Gluhec je mirno jahal dalje in dospel do bližnje vasi, ki je ležala na drugi strani gozda. Pred vaško krčmo je bilo zelo živahno. Pri mizah je sedelo mnogo ljudi. Vsi naši znanci so bili tam: siromašni popotnik, lovec, oba žandarja, vsi vojaki in še nekaj drugih. Ko so zagledali gluhca na konju, so se začudili:

"Kaj? Ali nisi srečal razbojnika? Ali ni zavpil, da stoj in odloži, kar imaš? Ali ni streljal?"

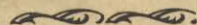
Tako so ga spraševali vse vprek. Gluhec ni razumel, kaj hočejo od njega. V zadregi se je smehljal in rekel:

"Da, da, dobro se vam godi, to vidim. Pa je prav tako".

"Kako je bilo, ko si jahal mimo razbojnika?" so mu vpili na uho.

"Kaj? Da sem razbojnik, pravite? Ne ne, jaz že nisem razbojnik! Lahko se sami prepričate!"

"Vse kaže, da je Hudopisk odšel po svojih potih", so sklenili vsi po vrsti. "Vrnimo se, da vidimo."

NA DESNO TRI...

Narodna

Na oknu deva je slonela,
ki komaj šestnajst let je štela,
in šest je kit na glavi imela,
na desno tri, na levo tri.

Po polju pa nekdo prihaja,
iz čisto tujega je kraja,
mu šest se brk pod nosom maja,
na desno tri, na levo tri.

Klobuk si doli z glave sname,
pod oknom se ljubezn vname
in šest poljubov devi vzame,
na desno tri, na levo tri.

Očetu hudo se zameri,
ker živel je po stari veri,
pa fantu šest klofut odmeri,
na desno tri, na levo tri.

In so že začeli teči.

"Ali se vračate? Čakajte, tudi jaz pojaham z vami!" Tako je rekel gluhec, ko je videl, da se nekam odpravljajo. In je sam pojezdil z njimi.

Prišli so do tiste skale. Nobeden si ni upal naprej. Samo gluhec, ki je jezdil prvi, je mirno jahal mimo nevarnega mesta.

Ko je gluhec jezdil in so drugi stali in gledali, je eden iz radovenosti pogledal v jarek za skalo. Kako se je začudil, ko je tam videl vse tiste reči, ki so jih odložili na povelje razbojnikovo.

"Halo, halo, ljudje božji! Vse naše reči so tu!"

Vsi iz trupe so prihiteli in vsak je pobral svoje reči. Popotnik si je vzel palico in culico, lovec dvocevko, žandarja in vojaki pa puške in telečnjake. Na koncu je ostala smo še Hudopiskova karabinka.

"Ta puška je gotovo gluhečeva", so dejali in hiteli z njo za gluhecem. Ko so ga dohiteli, so mu jo skušali dati.

"Hvala", je rekel gluhec, ki je mislil, da mu hočejo dati puško v spomin. "Zelo ste ljubeznivi, nikoli vas ne bom pozabil."

Dolgo so še hodili, potem so dospeli v mesto.

ŠTEFANOVANJE

V PADDINGTONU

Tudi letos ste vsi lepo vabljeni na
to tradicionalno zabavo

Igrala bo domača slovenska godba

PADDINGTON TOWN HALL

V četrtek 26. decembra zvečer

Slov. Karitas

4.

DOBER SOLIST DOSTI MISLI

Na primer slavni Danilo Volk. Ti pa ugani eno njegovih misli. Gornji stavek malo preongavi, pa bo prišla na dan.

Misli, December, 1963

KLUB TRIGLAV SYDNEY

vabi na novoletno zabavo

v sredo 1. januarja 1964

ob 8. zvečer

DISPENSARY HALL

432 Parramatta Rd., Petersham

Lep sprejem in prijazna postrežba

Vsi lepo vabljeni

Tam so se poslovili in vsak je šel svojo pot. Samo gluhec je jahal še naprej in ostal popolnoma sam. Ogledoval je lepo karabinko in od veselja ustrelil v zrak. Počilo je, kakor bi kdo ustrelil iz topa. Gluhčev konj se je splasil in bezljal skozi tujo vas, da so ljudje odpirali okna in gledali na cesto, golobi so preplašeni zleteli s cerkvene strehe in kokoši so se poskrile v drvarnice.

Nazadnje je gluhec le prijezdil do svojega doma in zaklical ženi, ki je stala na pragu:

"Žena, čudno puško so mi dali dobri prijatelji v spomin. Če sprožim, se pokadi, kot bi iz topa ustrelil, počí pa prav nič ne".

"Tepec, jest pridi!" je rekla žena in mu postavila na mizo skledo žgancev.

Prijaznega pozdrava seveda ni slišal, zato so mu žganci šli v slast kot še nikoli.

UGANKE

1.

Vso dolgo noč prihaja, ne pride ne pa ne zjutraj ne pozneje, sploh nikoli.

2.

Bila sta bratca Jakec in Mihec. Njuna skupna starost je bila 7 let. Mihec je bil 6 let starejši od Jakca. Koliko sta bila stara vsak zase, če povem, da je bil Mihec 13krat starejši?

3.

Mesar je naročil trgovcu: Nakupi mi sto glav živine, volov, prašičev in ovc. Tu imaš ček za sto funtov. Pa glej, da bo vsaj en rep od vsake treh vrst, ki sem ti jih navedel.

Dolgo je trgovec tuhtal, kako bi razdelil sto funtov, končno je dotuhtal. Koliko volov, prašičev, ovc — je kupil?

SLOVENSKI FANTJE

Želite se seznaniti s slovenskimi dekleti v domovini? Prišite na spodnji naslov. Tajnost zajamčena!

Morda želite naročiti gramofonske plošče slovenskih narodnih pesmi ali knjige? Sploh kako uslugo iz Evrope ali Amerike? Javite se!
TONI G A R B A J S 5602-Langenberg/
 Rhld.

Finkenstrasse 10

WEST GERMANY

LEPE SOBE ZA GOSPODE

Za enega ali dva skupaj
 Uporaba kuhinje prosta
44 The Crescent, Homebush (Sydney)
 (2 minuti od žel. postaje)

PHOTO STUDIO NIKOLITCH

3rd Floor, 108 Gertrude Street
 Fitzroy, N. 6, Melbourne, Vic.

Se priporoča rojakom za naročanje
 fotografij vseh vrst:

Družinske albume — poroke — otroke
 — portrete — športne skupine — fotokopije.

Telefon JA 5978

Snažne lepe sobe z vso postrežbo za izletnike,
 kopalce, letoviščarje.

"BLUE WATERS"

gostišče med Sydneyem in Palm Beachem
 Izborna kuhinja, bus pred poslopjem,
 do prodajalen 3 minute.

1687 Pittwater Road, Mona Vale.

Tel. XX 3626

Priporoča se H. Stanojkovič

Bogat možak se je zvečer pretirano napokal pečenke in jo preveč zalil z vinom, pa ga jo ponoči začelo zvijati. Sklonil se je do telefona in poklical zdravnika. Ta je kmalu prišel, ga površno pregledal in dejal:

"Ste napravili testament?"

"Testament?! Ne, nisem . . ." je prestrašen vzkliknil požeruh.

Torej, pokličite notarja in ga brž napravite! Imate otroke?"

"Imam . . . tri . . . a so že vsi poročeni in stanujejo na drugem koncu mesta."

"Pošljite nemudoma ponje in po njihove žene in može!"

Moža je oblila kurja polt, poklical je ženo in ji naročil, naj čimprej zbere vso žlahto ob njegovi smrtni postelji.

Ko je žena jokaje odšla, je bolnik z mrliškim glasom vprašal zdravnika:

"Torej ni nobenega upanja?"

"Kaj pravite? Jutri boste zdrav kot riba!!" se je nasmehnil zdravnik.

"Hudika, zakaj ste pa potem nagnali vso to rajo skupaj!?"

"Zato, dragi moj, da ne bom jaz edina žrtev, ki ste jo sredi noči brez potrebe vrgli iz postelje . . ."

IZDELUJEM OBLEKE VSEH
 VRST: poročne, športne itd.
 Vaša želja mi je ukaz. —
 Velika izbira angleškega blaga.

**MARTIN
 JANŽEKOVIČ**

54 AUSTRALIA ST., CAMPERDOWN,
 SYDNEY.

Kličite čez dan ali zvečer Tel. LA 6884

POZOR! POTUJETE v RIM — ITALIJO?

Prenočišče, hrana, ogled Rima itd, vse te skrbi bodo odveč, če se boste obrnili na:

HOTEL — PENZION BLED

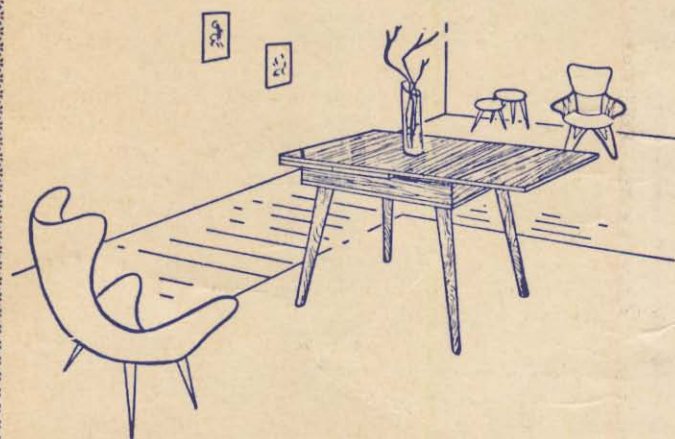
Via Statilia, 19 — Telefon 777-192 - Roma

Se priporoča in pozdravlja, Vaš rojak
VINKO A. LEVSTIK

Izrezite in shranite!

— Pišite nam za cene in prospekte!

HOLROYD FURNITURE CO.,
403 GUILDFORD ROAD, GUILDFORD

BOGATA IZBIRA:

Jedilne sobe
Ure vseh vrst
Spalne sobe
Televizijski in tračni aparati
Igrače vseh vrst
Namizni prti in prtiči
Aparati za britje in striženje

Aparati hladilni in sušilni
Linoleji vseh vrst
Božje slike in kipi
Importirane brušene vaze
Naslonjači in ležalni stoli

POPUST IN LAHKI POGOJI ZA ODPLAČEVANJE NA OBROKE.

REDNA POSTREŽBA, POPOLNO ZADOVOLJSTVO.

KADAR KUPUJETE POHISTVO, OBRNITE SE NA NAS

Tel.: 632-9951

Preproge in zavese
Otroške postelje in vozički
Radijski in gramofonski aparati
Sprejemne in samske sobe
Električni lustri in svetilke
Kuhinjske omare, mize in stoli

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mope, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja trdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO

— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

GRAMOFONSKE PLOŠČE SLOVENSKE

PESMI

Poje pevski zbor TRIGLAV v Melbournu

Dve plošči, vsaka stane £ 2-0-0

I. — Sinoči je luštna noč bila — Pobratimija — Kaj ti je, deklica — Vinček moj — Dekle na vrtu — Briška — Od Celja do žalca — Klic Triglava — Orkester.

II. Regiment — Kako bom ljubila — Furmanska — Ne tožim — Peklenski večer — Hišica ob cesti — Gor čez jezero — Angelček varuh moj — Rasti, rožmarin — Slišala sem ptičko pet — Orkester.

Plošče dobite pri p. Baziliju v Kew in v Slov. Domu.

V Sydneyu pri p. Valerijanu v Paddingtonu

Za nakup se priporoča zbor TRIGLAV

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

Dr. J. KOCE

37 HEIDELBERG RD., CLIFTON HILL, MELBOURNE, VIC.
Tel. 48-6759

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNI KOLESI, BIKIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJŠNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRIČEVAL, DELAVSKIH KNJIZIC, PO-OBLASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANG-LEŠKEGA JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

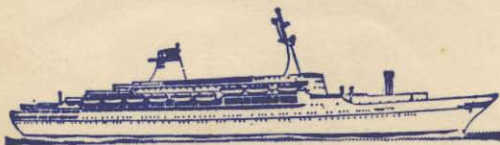
Zastopnik za Viktorijo. Mr. J. VAH, 2 Kodre Str., St. Albans, Vic.
Tel. 65-9378

V Evropo – Poceni in Luksusno!

Če imate v načrtu potovanje v Evropo, potujte na modernih ladjah Galileo ali Marconi, svetuje Lloyd Triestino. Sijanja vožnja! Obe ladji imata razkosne kabine prvega razreda in cenene turistične kabine.

Videli boste veliko zanimivega sveta in uživali zabavno življenje na krovu. Niti minuto se ne boste dolgočasil. In hrana? **Pravljica!** Velika izbira avstralskih in kontinentalnih jedi. Če ste še tako izbirčni, zadovoljni boste.

Ni čudno, da najbolj izkušeni svetovni potniki potujejo z Lloyd Triestino. Zglasite se pri našem generalnem agentu za podrobnosti in zadevne tiskovine z opisom ladij Galileo in Marconi.

Lloyd Triestino

VIA THE ORIENT TO
MESSINA, NAPLES & GENOA

GENERAL AGENTS: Gilchrist Watt & Sanderson Pty. Ltd., 17 O'Connell Street, Sydney.